

CNNy

MÁSODIK JELENTÉS A NEMZETI STRATÉGIAI ANYAGOK TERVEZÉSÉNEK NYILVÁNOSSÁGÁRÓL

Civilek a Nemzeti Fejlesztési Terv Nyilvánosságáért

A kézirat lezárva: 2005. szeptember 30.

A jelentés az Ökotárs Alapítvány támogatásával készült 1000 példányban.

Nyomdai előkészítés és sokszorosítás: ZORO Stúdió Kft.

Összefoglaló – céljaink

Jelen kiadvány a Civilek az NFT Nyilvánosságáért (CNNy) munkacsoport júniusban kiadott első jelentésének folytatása. A CNNy egy nem jogi személyiségű, laza „akciócsoport” jellegű szerveződés, amelyben jelenleg 16 országos civil (környezetvédő, szociális, közösségfejlesztő stb.) szervezet működik együtt. *Célja a Nemzeti Fejlesztési Terv (NFT) és az ahhoz kapcsolódó nemzeti szintű stratégiai anyagok társadalmi egyeztetésének nyomán követése és elemzése, valamint a Nemzeti Fejlesztési Hivatal (NFH) és az előkészítő intézmények számára a társadalmi egyeztetés konkrét végrehajtására vonatkozó javaslatok kidolgozása*, de nem az NFT tartalmi elemeibe való beleszólás.

Fél éves tevékenység nyomán, az ország jövőjét hosszú távon meghatározó stratégiai dokumentumok előkészítésének és társadalmi egyeztetésének állandó csúszását, az ezzel kapcsolatos nyilvános információk hiányát érzékelve, a CNNy úgy határozott, hogy a tervezési folyamat végéig negyedévente készít beszámolót az előrehaladásról, illetve a feltárt problémákról. **A második, mostani jelentés tehát a 2005 júniusa és szeptembere között történeteket foglalja össze és értékeli**, míg a következő, harmadik kiadvány megjelenése jövő év elején esedékes.

A jelentés célja nem az öncélú bírálat, hanem a tanulságok levonása révén a folyamat jövőbeli segítése. A társadalmi egyeztetés eddig lezajlott eseményeinek elemzésével, és a továbbfejlesztésre vonatkozó konkrét javaslatok megfogalmazásával szeretnénk egy eszközt adni mind az illetékes hivatalok, mind a civil szervezetek kezébe annak érdekében, hogy a tervezési folyamat további állomásain **kialakulhasson az a valódi partnerség**, amelyet nemcsak az Európai Unió által elvárt, hanem minden hazai szereplő által is szorgalmazott alapvető szempont. Csak ennek érvényesülésével remélhető, hogy a második NFT (2007-13), legújabb nevén a Nemzeti Stratégiai Referenciakeret (NSRK) a társadalom minél szélesebb rétegei által elfogadott és támogatott, ebből eredően hatékonyan végrehajtható programmá váljon.

A jelentés által felölelt időszak kétségkívül fontos fejleményeket hozott. Hosszú várakozás után **nyáron végül lezajlott az első országos stratégiai dokumentum, a 2020-ig szóló Országos Fejlesztéspolitikai Konceptió (OFK) társadalmi egyeztetése** – így a CNNy elemzése természetesen erre a folyamatra összpontosít. Az első jelentéshez hasonlóan, az események kronologikus felsorolása, értékelése és a javaslatokkal együtt a folyamat későbbi lépcsőfokain egyre fontosabbá váló regionális szintű egyeztetéssel kapcsolatos eddigi tapasztalatokat is. Mivel az OFK végső, az Országgyűlés elé benyújtott változata a jelentés írásakor még nem került nyilvánosságra, az egyeztetés eredményességét, a civil társadalom véleményének beépülését még nem lehet értékelni, de maga a folyamat is számos tanulsággal szolgálhat.

Az OFK társadalmi egyeztetése kétségtelenül **komoly előrelépést hozott** a korábbi hónapokra jellemző működésmóddhoz képest: a dokumentum strukturált formában történő véleményezése, annak elektronikus alapokra helyezése lehetővé tette mind szélesebb körű részvételt, mind az észrevételek fogadását és beépítését. Ennek ellenére, sajnos a folyamat több tekintetben továbbra sem felel meg a sikeres társadalmi egyeztetés alapelveinek, **számos hiányosság továbbra is kimutatható**. Ezért nagy vonalakban megismételhetjük első jelentésünkben összefoglalt javaslatainkat:

- **A Nemzeti Stratégiai Referencia Keret (NSRK), az Operatív Programok (OP-k) és a tervezés alatt álló további stratégiai programok társadalmi egyeztetésének forgatókönyvét (az Egyeztetési Tervet) mihamarabb nyilvánosságra kell hozni** – nem csak a tervezési

folyamat egy-egy dokumentumára, hanem ezek egymás utániságára vonatkozóan is. A forгатókönyvnek a várható időbeli ütemezésen túlmenően tartalmaznia kellene az egyes állomásokon alkalmazandó módszereket, eljárásokat, az észrevételek beépítését, valamint a felelős állami szervek és kapcsolattartó személyek elérhetőségeit. Csak egy ilyen, teljes körű információkat tartalmazó terv tudná eredményesen segíteni a partnerek felkészülését, hatékony és eredményes bekapcsolódását a folyamat bármely pontján. Mivel ezek az információk még az NSRK esetében sem állnak rendelkezésre, féltő, hogy megismétlődnek majd az OFK véleményezése előtt és alatt elkövetett hibák.

- **A tényleges partnerség, részvétel megvalósítása** – a tervezési folyamat nyitottá tételével annak kezdeti lépéseitől, a kétoldalú kommunikáció (pl. Internetes fórumok) előtérbe helyezésével, a partnerek folyamatos és rendszeres bevonásával minden további lépésnél, az egy-egy dokumentumra vonatkozó esetleges és korlátozott véleményezés helyett (mellett). Ide tartozik a menet közbeni változtatások lehetőség szerinti kerülése, illetve megfelelő időben való előrejelzése is.
- **Megfelelő határidők meghatározása és betartása** – a partnerekre vonatkozóan ésszerű, tartható és az adott dokumentum súlyának megfelelő véleményezési határidőket kellene megadni, a hivataloknak pedig mindenkor be kell tartaniuk a rájuk érvényes államigazgatási határidőket (30 nap), a partnerekkel való kommunikációt lehetőség szerint fel kellene gyorsítani, pl. a levelekre, megkeresésekre való mihamarabbi válaszolással.
- **Rendszeres információszolgáltatás, felhasználóbarát technikai megoldásokkal** – a dokumentumok, események meghirdetése a lehető leghamarabb kerüljön fel az NSRK esetében a www.nfh.hu és a www.fejlesztéspolitika.gov.hu oldalakra, az OP-k esetében pedig a minisztériumok illetve regionális ügynökségek honlapjára, olyan formában, ami a régebbi technikával rendelkező illetve kevésbé tapasztalt felhasználók számára is könnyen hozzáférhető. A honlapokat és tartalmukat naprakészen kell tartani és a rendelkezésre álló eszközökkel minél szélesebb körben népszerűsíteni (bannerek, linkek más kormányzati honlapokon, regisztrált felhasználók számára elektronikus hírlevél az új információkról, média-megjelenések a konzultációs lehetőségekről stb.).
- **Visszajelzés** – az OFK véleményezésében részt vevő szervezetek az egyeztetés lezárulta után közel egy hónappal sem kapták kézhez az ígért visszajelzést. Az OFK partnerségi véleményekkel javított változata az NFH honlapján nyilvánosságra került, de erről az egyeztetésben részt vevőket nem értesítették. Az OFK ezután még határozat-tervezet formájában az Országgyűlés elé kerül - ennek szövegét információink szerint szeptember végén véglegesítették a TOB ülésén, de nyilvánosságra nem hozták. A társadalmi egyeztetés eredményeit feldolgozó egyeztető üléseken civil megfigyelő eddig részt nem vehetett. Mindennek hiányában az OFK társadalmi vitájának értékelése még nem történt meg.

Kronológia 2005 június – szeptember

Június 8.

A CNNy sajtótájékoztató keretében mutatja be első jelentését, *A sakktablán nem lehet üveg-golyókkal játszani* jellegével. Az esemény fő üzenete: a jelentés szerint „a jelenleg zajló tervezés nyilvánossága messze elmarad az elvárttól, ráadásul szinte behozhatatlan késésben van, mely nagy valószínűséggel a majdan összeálló fejlesztési terv társadalmi elfogadottságának rovására megy.”

CNNy rendezvénye után az NFH is sajtótájékoztatót tart, amelyen Baráth Etele miniszter új hangot ad csalódottságának, amiért a munkacsoport nem egyeztetette vele előre terveit.

A sajtótájékoztatóról hírt ad többek között az ATV, a Hír Tv, a Magyar Hírlap és a Népszabadság Online is.

Június 13.

A GSZT civil tagjai (elsőként) kézhez kapják az OFK társadalmi egyeztetésre szánt változatát, amit a Tanács civil oldala, kiegészülve a Nőképviselői, Idősügyi stb. Tanácsok képviselőivel **június 17.**-én tárgyal meg. Az NFH munkatársai itt ismertetik először a társadalmi egyeztetés módszerét és ütemtervét:

- az NFH kérdőívet készít a vélemények gyűjtésére, amelyet statisztikai, illetve a nyitott kérdések esetében kulcsszavas módszerrel összesítenek;
- emellett lehetőség van szöveges vélemények benyújtására is, de az egyeztetési folyamat gerincét a kérdőív adja;
- a véleményezés határideje augusztus 31., az OFK-t ezután terjeszti be a Kormány az Országgyűlés elé.

Július 8.

A CNNy állásfoglalást ad ki az OFK egyeztetéséről. Ebben üdvözli a folyamat elindulását, de bírálja annak módszereit, különösen a kérdőívet, amely óhatatlanul szűkíti a véleményezés kereteit, ugyanakkor arra biztatja a civil szervezeteket, hogy minél nagyobb számban véleményezzék a dokumentumot.

Július 14.

A Magyar Természetvédők Szövetsége konferenciát szervez az OFK társadalmi egyeztetéséről, amelyen az NFH munkatársai meghívott előadóként vesznek részt. Itt derül ki, hogy az OFK véleményezésének határidejét előbbre hozták, augusztus 13.-ra (ekkor az NFH honlapján még az eredeti határidő szerepel), ugyanis a Tervezési Operatív Bizottság (TOB) augusztus 23-24.-i ülésén dönt a beérkezett vélemények beépítéséről. Ezért a CNNy soros elnöke levelet intéz Halm Tamáshoz, az NFH társadalmi egyeztetésért felelős elnökhelyetteséhez, tájékoztatását kérve.

Július 20-22.

Az egyeztetési folyamatba bejelentkezett szervezetek, köztük a CNNy tagjai postai úton kézhez kapják az OFK (valamint az OTK) összefoglalóját tartalmazó színes füzetet, illetve CD-n a teljes dokumentumot és a kérdőív kitöltéséhez szükséges programot.

Augusztus 1.

Több civil szervezet, köztük CNNy tagok levelet kapnak az ELTE Rektori Hivatal Tudományszervezési, Pályázati és Innovációs Központjától, mint a Fenntartható fejlődés

(FF) stratégiát koordináló programirodától, amelyben meghirdetik a stratégia szakterületi részeinek vitáját.

Augusztus 4.

A CNNy választ kap Halm Tamáshoz intézett levelére (július 14.), amely megerősíti a társadalmi egyeztetés augusztus 13.-i határidejét, azonban azt ígéri, hogy az ez után érkező véleményeket - külön összegezve - szintén beterjesztik szeptemberben az Országgyűlés elé.

Augusztus 5.

A CNNy Kunbábonyban, a Közösségfejlesztők Egyesületének nyári egyetemén bemutatkozik a szélesebb civil nyilvánosság előtt.

Augusztus 9.

A CNNy nyílt levelet intéz Baráth Eteléhez, amelyben kifogásolja az OFK egyeztetésének nyári időzítését, a rövid határidőt és a részvételt nehezítő technikai követelményeket, mivel mindezek a tényezők sértik az esélyegyenlőség elvét, hiszen éppen a kisebb, kevesebb emberi és anyagi erőforrással rendelkező szervezetek részvételét akadályozzák. Ezért kéri a határidő meghosszabbítását legalább szeptember 15.-ig. A nyílt levél nyomán híradás jelenik meg az MTI-n és a Népszabadságban.

Ugyanekkor a CNNy soros elnöke levelet küld Halm Tamásnak is, tájékoztatást kérve az NSRK további egyeztetésének menetéről, illetve az abban részt vevő munkacsoportok elérhetőségéről.

Szeptember 8.

Az NFH záró konferenciát rendez az OFK társadalmi egyeztetésének eredményeiről és tanulságairól. A TOB 388 szervezet véleménye, 529 kitöltött kérdőív, és egyéb beérkezett vélemények alapján kb. 100 módosítást hajtott végre a dokumentumon – a folyamat értékeléséről és a véleményekről szóló tanulmány elolvasható az NFH honlapján. A konferencia idején még mindig nem ismert a TOB által augusztusban elfogadott, módosított OFK szövege. A konferencia résztvevői szóbeli tájékoztatást kapnak az OP-król.

Szeptember 13.

Sürgetés nyomán megérkezik Halm Tamás válasza az augusztus 9.-i levélre. Ebből kiderül, hogy:

- a tervezési folyamat következő dokumentuma a versenyképesség javításáról szóló, kétéves (2006-8) Lisszaboni Akcióterv lesz, amelyet október 15.-ig kell benyújtani az EU-nak;
- ezzel párhuzamosan készül a FF Stratégia is, amelynek vitája szeptember október folyamán zajlik le;
- maga az NFT-II. (más néven Nemzeti Stratégiai Referencia Keret) kidolgozása az év végéig tart;
- ezzel részben átfedve, jövő év elején várható az Operatív Programok kidolgozása.

A levélből azonban hiányoznak a tervezési csoportok elérhetőségei, sőt a másik, a határidőkkel kapcsolatos megkeresésünkre egyáltalán nem érkezik reakció.

Továbbra sem elérhető semmilyen információ az NSRK társadalmi egyeztetésének tervezett menetrendjéről, nemcsak a konkrét határidők, hanem a követett módszertan tekintetében sem – pl. terveznek-e az OFK véleményezéséhez hasonló kérdőívet, stb.

Szeptember 14-26 között

Az NFH honlapján nyilvánosságra kerül az OFK „*partneri véleményekkel módosított változata*”.

Szeptember 22.

Néhány nagyobb civil szervezet kézhez kapja a Nemzeti Lisszaboni Akcióterv szövegét – a kísérőlevél szerint a véleményezési határidő október 10. A CNNy ezért szeptember 29.-én újabb levelet intézett Halm Tamáshoz, kifogásolva a megadott időtartam rövidegét (16 nap egy 46, mellékletekkel együtt 153 oldalas stratégiai dokumentum egyeztetésére).

Szeptember 30.

Halm Tamás (faxon) egy nap alatt válaszol a CNNy szeptember 29.-i levelére(!). Válaszában megköszöni a munkacsoport együttműködését és segítségét, de ugyanakkor leszögezi, hogy az Akcióprogram véleményezésének határideje nem hosszabbítható meg, mivel azt október 15.-ig kell benyújtani az EU Bizottságának.

Technikai háttér

Bevezetés

Az OFK és az OTK 2005. nyarára időzített társadalmi vitáját különböző technikai eszközökkel támogatta a hivatal. Ezek között szerepelt a háttérdokumentumokat és az anyagok véleményezését szolgáló kérdőív-kitöltő programot tartalmazó CD-ROM, melyet mintegy háromezer példányban postáztak. Emellett a kormányzati honlapokon további eszközök szolgálták az egyeztetést.

Tartalom

1. A kérdőív-kitöltő program
2. A számítógépes feldolgozás
3. Honlapok:
 - 3.1 Magyarország.hu - A kormányzati portál
 - 3.2 Az OFK készítéséért felelős NFH honlapja
 - 3.3 Az OTK készítéséért felelős OTH honlapja
 - 3.4 Fejlesztéspolitikai portál

1. A KÉRDŐÍV-KITÖLTŐ PRGRAM:

3 változatban készült el a kérdőív-kitöltő szoftver:

a) CD-n kipoztázott Windows XP-s változat:

E változat nevéből adódóan korlátozott hozzáférést biztosított a szervezeteknek, hiszen a hazai Internet-használók mintegy 20%-a régebbi MS terméket vagy más operációs rendszert használ. A CD-s program használatát tovább nehezítette, hogy a véleményező szervezet nevét nem lehetett szabadon beírni, hanem egy kész partneri listából kellett kiválasztani, függetlenül attól, hogy valaki regisztrálta-e magát a siker@meh.hu címen.

b) Letölthető Windows XP-s változat:

Az NFH partnerségi oldaláról július végétől volt letölthető a program, amelyben már szabadon meg lehetett adni a véleményező szervezet nevét.

c) Letölthető Windows 98-as változat:

Nagyon későn, augusztus elején készült el ez a változat, amely több Win98-as gépen is lefagyott. További problémát jelentett, hogy az XP-s vagy 98-as változattal elmentett *.edat formátumú kitöltött kérdőívek nem voltak megnyithatók a másik típusú kitöltő programmal, ami tovább nehezítette a vélemények egyeztetését az ernyőszervezeteknél.

Javaslat: Kérjük, hogy a kitöltő-programok tesztelésébe vonják be a társadalmi partnereket is.

2. SZÁMÍTÓGÉPES FELDOLGOZÁS:

Bár az OTCEF augusztusi 11-i ülésén, majd később levélben is kértük, mindaddig nem kaptunk lehetőséget arra, hogy megfigyelhessük a számítógépes eredmények feldolgozásának menetét, illetve részt vegyünk a változtatásokról döntő TOB ülésen. Ezért csak Lantos Gabriellának, az NFH munkatársának az OTCEF ülésen elhangzott szóbeli tájékoztatására hagyatkozhattunk:

1. A zárt (jelölős) kérdésekre válaszokat automatikusan feldolgozták.

2. A szöveges válaszokat az NFH munkatársai elolvasták, és logikailag szétválasztották (itt merült fel az aggály, hogy ha valaki „A versenyképesség helyett inkább a társadalmi kohéziót támogassák!” mondatot írta, akkor szétszedték a két fogalmat, és így mindkettő 1-1 +pontot kapott, jó esetben csak a kohézió kapott „+”-t, de a versenyképesség semmiképpen sem kaphatott „—” -t).
3. A szövegtöredékeket Excel-táblázatba foglalták, és kulcsszó-kereső programmal átfésülték.(A kulcsszavakat a kísérő dokumentumokból vették.)
4. A kulcsszavak előfordulását összeszámolták.

Mivel nem tudtuk nyomon követni, hogy a feldolgozás 2. lépése hogyan történt a gyakorlatban, bizonytalannak tűnt a beérkezett vélemények hatása.

Javaslat:

1. Amennyiben az NSRK és az OP-k társadalmi egyeztetése során is kívánnak kérdőíveket használni, javasoljuk, hogy mind a kérdőívek összeállításába, mind a feldolgozás módszerének kidolgozásába vonják be a civil partnereket.
2. A társadalmi egyeztetés eredményeit feldolgozó egyeztető ülésen vegyen részt civil megfigyelő.

3. HONLAPOK:

3.1 Magyarország.hu - A kormányzati portál: www.magyarorszag.hu

Hírek: 7 hír jelent június 8. és szeptember 8. között az OFK társadalmi vitájáról (azaz átlagosan alig több, mint havonta kettő):

1. Társadalmi vitán az Országos fejlesztési koncepció munkaanyaga - 2005. június 8., szerda (Baráth Etele) „Utalt arra, hogy szeptember közepéig (sic! – a szerk.) a társadalom képviselői, köztük a civil szervezetek eljuttathatják véleményüket, észrevételeiket a dokumentummal kapcsolatban. A hozzászólásokat interneten a siker@meh.hu címen is várják.”

2. Együttműködés a vállalkozókért - 2005. június 28., kedd „Kolber István fejlesztési miniszter és Petykó Zoltán, a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara elnöke együttműködési megállapodást írt alá kedden, Budapesten. ... A két szervezet a 2. NFT-hez kapcsolódó közös PR akciókat és közös rendezvényeket szervez, valamint a fejlesztési miniszter bevonja a BKIK-t az Országos Fejlesztéspolitikai Koncepció (OFK) és az Országos Területfejlesztési Koncepció (OTK) társadalmi egyeztetésébe is.”

3. Élénk az érdeklődés a fejlesztéspolitikai koncepció iránt - 2005. július 22., péntek „Halm Tamás felhívta a figyelmet arra, hogy most a koncepcióról folyik a vita. A hozzászólások, vélemények, kiegészítések számára augusztus 13-áig áll nyitva a „postaláda” ... A fórumokon előszóban tehetnek megjegyzéseket, a szervezők inkább írásban várják a véleményeket: postán vagy az interneten, a Nemzeti Fejlesztési Hivatal (NFH) honlapján...”

4. Társadalmi egyeztetés az interneten is - 2005. július 29., péntek „Az internetes fórumot is tartalmazó partnerségi oldal valódi interaktivitását jelzi, hogy az elmúlt hat héten több mint 1800 voksot regisztrált a szavazógép arra a kérdésre, hogy melyek a legfontosabbnak ítélt fejlesztési célok az OFK célrendszerén belül.”

5. Sokakat megmozgatott a fejlesztéspolitika - 2005. augusztus 25., csütörtök

„A társadalmi vitára bocsátott fejlesztéspolitikai dokumentumokat összesen több mint 23 ezerszer töltötték le ... A beérkezett javaslatokkal, észrevételekkel kiegészített OFK-t terjeszti a kormány szeptember elején az Országgyűlés elé - de csak miután megtárgyalta a GSZT és az Országos Érdekegyeztető Tanács is.”

6. Egyeztetés alatt a fejlesztéspolitikai koncepció - 2005. augusztus 30., kedd

„Elkészült az Országos Fejlesztéspolitikai Koncepció stratégiája, ami már egyeztetés alatt áll a civil partnerekkel és az Európai Unióval. A legfontosabb célok a versenyképesség növelése, a foglalkoztatás bővülése, valamint az egészséges társadalom és a tiszta környezet...”

7. Lezárult a fejlesztéspolitikai és a területfejlesztési koncepció társadalmi vitája - 2005. szeptember 8., csütörtök

„...Rajnai Gábor, az Országos Területfejlesztési Civil Egyeztető Fórum elnöke a fejlesztéspolitikai és területfejlesztési koncepciókkal kapcsolatos véleményükkel kapcsolatosan elmondta: fel kell gyorsítani a fenntarthatósági stratégia kidolgozását, és nagyobb hangsúlyt kell helyezni a humán értékekre.”

Javaslatok: Sokkal gyakoribb és rendszeresebb hírszolgáltatásra lenne szükség.

Emellett a hírekben minden alkalommal az NFH kezdőlapjára (www.nfh.hu) hivatkoztak a társadalmi vitával kapcsolatban. Innen 2 kattintás a partnerségi oldal (<http://www.nfh.hu/xindex2.htm?t=2&i=5343>), ezért célszerűbb lenne közvetlenül arra hivatkozni, mivel nehéz megtalálni.

3.2 A Nemzeti Fejlesztési Hivatal honlapja - www.nfh.hu

Tájékozódás a honlapon:

Nincs honlaptérkép, amely segítene átlátni a honlap felépítését.

Nehéz megtalálni a partnerségi oldalt (<http://www.nfh.hu/xindex2.htm?t=2&i=5343>), mivel csak a belépés utáni főoldalról lehet közvetlenül elérni, és az oldal-menüben sem szerepel.

Javaslatok: Honlaptérkép elhelyezése.

A partnerségi oldal linkjének elhelyezése az oldalmenüben, funkciójának egyértelművé tételével.

Eseménynaptár:

A hét eseménye rovat nem igazán nevezhető eseménynaptárnak, hiszen csak ritkán és véletlenszerűen kerülnek fel rá események. Ezen felül nem lehet dátum alapján keresni benne, és nem szerepelnek benne a véleményezési határidők sem.

Javaslatok: Olyan eseménynaptár kialakítása, mely tartalmazza az eseményeket, a tervezési mérföldköveket, véleményezési határidőket. Ezek az események, időpontok legyenek dátum szerint is kereshetőek.

Ez megvalósítható lenne például a Fejlesztéspolitikai portál (üres) eseménynaptárán (<http://fejlesztéspolitika.gov.hu/engine.aspx?page=esemenynaptar>).

Szavazás:

A partnerségi oldal alján lehet szavazni úgy, hogy az OFK 8+1 stratégiai céljai közül választhatjuk ki az általunk legfontosabbnak ítélt hármat. Mivel sem regisztrációt, sem IP-

címet nem vizsgálunk, mindenki annyiszor szavazhat, ahányszor csak akar. Így nem tekinthető reprezentatívnak az eredmény. Az nem világos, hogy milyen célt szolgál egyáltalán ez a szavazás, figyelembe veszik-e, vagy csak dísznek van.

Javaslat: IP-cím vagy regisztráció alapján korlátozzák a többszöri szavazás lehetőségét, vagy ne legyen egyáltalán szavazás.

Fórum:

A partnerségi oldalról elérhető az OFK 8+1 stratégiai céljáról egy-egy fórum. A 9 fórumon összesen 17 hozzászólás olvasható, ami nem igazán nevezhető jelentősnek. Ennek oka egyrészt a körülményes használat (regisztráció sokáig nem működött; csak moderátori jóváhagyást követően kerülnek fel a hozzászólások; egy-egy hozzászólásra nem lehet közvetlenül reagálni; nehéz navigálni a fórumokon belül és között). Emellett a fórum népszerűsítése sem nevezhető megfelelőnek, de nehéz is egy olyan fórumra hivatkozni, amely a csak a főoldalról elérhető partnerségi oldal alsó részére került.

Javaslat: Hirdessék meg az NFH honlapján és a Magyarország.hu-n a Fejlesztéspolitikai portál jelenleg üres fórumát (<http://fejlesztéspolitika.gov.hu/engine.aspx?page=forum>), amely felhasználóbarát, és ahol közvetlenül véleményezhető az egyes dokumentumok.

E-mail címek:

nfh@meh.hu - Sokáig ez volt az egyetlen cím, amely az NFH honlapjáról elérhető volt, de erről még azt sem lehet tudni, hogy a rendszergazda vagy valaki más kapja-e meg. A fórumon való regisztrációval kapcsolatos problémáról szóló levélre csak annak ismételt elküldése után 3 nappal adtak választ, igaz ekkorra már kijavították a hibát.

siker@meh.hu - Itt lehetett regisztrálni a társadalmi vitában való részvételre, feltéve, hogy sikerült rákattintani a mozgó bannerre. Aki ezt megtette, felkerült a regisztráltak listájára (de ez nem volt feltétele a kérdőív kitöltésének, sem a szöveges vélemény beküldésének. Az OFK-ról szóló szöveges véleményeket is erre a címre várták.

valasz@meh.hu - Ide várták az OFK-ról és az OTK-ról szóló, elektronikusan kitöltött kérdőíveket. Október 10-ig erre a címre várják a Nemzeti Akciótervvel kapcsolatos szöveges véleményeket is.

Javaslatok: A szervezeti ábrához kapcsolódóan legalább a társadalmi kapcsolatokért és kommunikációért felelős személyek e-mail-címei legyenek elérhetőek.

Az átláthatóságot segítené, hogy egy oldalon külön ismertetésre kerülne, hogy melyik e-mail-cím mi célt szolgál, a kérdésekkel, regisztrációkkal, véleményekkel, technikai illetve szakmai ügyekkel kapcsolatban hova írjunk.

Dokumentumtár:

Nincs önálló dokumentumtár a honlapon, a Partnerség oldalról tölthető le a társadalmi vitára bocsátott, többé-kevésbé aktuális dokumentumok. Sajnos nem mindig egyértelmű, hogy melyik mikori változat. A véleményezés alapjául szolgáló „Tegyük sikeressé Magyarországot” című kivonat több napig nem volt letölthető, mivel újraszerkesztették a borítóját. Ez elfogadható lett volna, ha a nyilvánosságot tájékoztatják, de ez sajnálatosan nem történt meg. Hasonlóan rejtélyes módon, július végén az OFK június 9-i változata szöveg alatt már a július 7-i változat volt letölthető, de ez csak akkor derült ki, ha valaki ténylegesen le is tölthette az anyagot.

A dokumentumok bemutatására jó példa is található a honlapon: a Jövőkép-viták oldala (http://www.nfh.gov.hu/xindex2.htm?t=5&i='doc/Partnerseg/Jovokep_vitak.htm) a résztvevőkkel, időpontokkal, szervezőkkel táblázatos formában.

Javaslatok:

Javasoljuk a Fejlesztéspolitikai portál (<http://fejlesztéspolitika.gov.hu/>) dokumentumtárára való hivatkozást a fontosabb dokumentumokkal kapcsolatban, feltéve, hogy ott a legfrissebb anyagok folyamatosan elérhetőek lesznek.

3.3 Az Országos Területfejlesztési Hivatal honlapja - www.oth.gov.hu

Tájékozódás a honlapon: Az Országos Területfejlesztési Hivatal (OTH - korábbi nevén MTRFH) új címen érhető el. Megtalálását könnyíti, hogy a korábbi cím (www.mtrfh.hu) begépelése után is átugrik ide a böngésző.

Az oldaltérkép jól segíti a tájékozódást. (Lásd: <http://www.oth.gov.hu/oldalterkep.php>)

Eseménynaptár: Jól áttekinthető, kereshető a tartalommal is feltöltött az eseménynaptár (lásd: <http://www.oth.gov.hu/esemenynaptar.php>).

Fórum: A Magyarország.hu portál Párbeszéd fórumára irányít át a honlap.

Javaslat: Jó volna jelölni, hogy a link nem az OTH fórumára mutat.

E-mailek: Más intézményeknek is ajánlható, ahogy itt minden egyes szervezeti egység kapcsolattartóinak elérhetőségét nyilvánossá teszik. (Lásd: <http://www.oth.gov.hu/kapcsolat.php>)

Dokumentumtár: A dokumentumtárban téma szerint lehet megtalálni a dokumentumokat. A frissítésekről a hírek rovatban rendszeresen tájékoztatnak.

Javaslat: A dokumentumok elkészültének dátumát is célszerű lenne feltüntetni.

3.4 Fejlesztéspolitikai portál – www.fejlesztéspolitika.gov.hu

Az NFH által működtetett portál a tervezők együttműködését kívánja szolgálni, azonban a nyilvánosság számára is hozzáférhető dokumentumokat és eszközöket tartalmaz, ami reményeink szerint a jövőben is így marad.

Dokumentumtár: Jól kereshető, frissített. Javasoljuk, hogy mind a Magyarország.hu híreiben, mind az NFH honlapján erre hivatkozzanak a véleményezendő dokumentumok kapcsán.

Fórum: Jól strukturált, felhasználóbarát megoldás, amely lehetővé teszi, hogy a véleményezők egymás reakcióira is reagálhassanak. Meg kellene hirdetni a nyilvánosság számára is, hogy beinduljon az élet.

Eseménynaptár: A technikai háttér adott, sajnos a tartalom hiányzik. A jövőben sűrűsödő, a fejlesztéspolitikával kapcsolatos eseményeket, határidőket jó lenne itt egy csokorban látni.

Értékelés és javaslatok

Az OFK társadalmi egyeztetése kétségtelenül komoly előrelépést hozott a korábbi hónapokra jellemző működésmóddhoz képest (úgy érezzük, nem utolsósorban a CNNy tevékenységének köszönhetően). Az NFH láthatóan komoly erőfeszítéseket tett annak érdekében, hogy hozzáférhető és kezelhető struktúrát alakítson ki (Internetes regisztráció, kérdőív, számítógépes feldolgozási rendszer stb.), lehetővé téve egyfelől, hogy minél több szervezet és egyén kifejtse álláspontját, másfelől, hogy felkészüljön a várható nagyszámú észrevétel fogadására és beépítésére.

Emellett érezhetően zökkenőmentesebbé vált a civil társadalommal folytatott kommunikáció is: a CNNy létezését a hivatal elfogadta, megkereséseire nagyobb arányban válaszol, és mára a honlapon is sokkal több információ hozzáférhető, mint az egyeztetés első időszakában. A „szokásos” államigazgatási ügymenethez képest (amikor gyakran csak néhány nap áll rendelkezésre egy-egy anyag észrevételezésére) az OFK véleményezésére rendelkezésre álló idő is hosszabb volt, bár egy ilyen jelentőségű dokumentum esetében ez inkább az elvárható minimum lenne.

Ezzel együtt, a partnerség megvalósulása még számos ponton hagy kívánnivalót maga után, sok szempontból hatnak az eddigi, alá-fölérendeltségi viszonyt tükröző beidegződések is. A társadalmi egyeztetés elvi folyamatát követve, az alábbi területeken érezhetőek még hiányosságok, problémák:

1. Hosszú távú tervezhetőség, átláthatóság

Teljességében ma sem ismert még az NFT-II. további dokumentumaira vonatkozó egyeztetés ütemterve. Az NFH-tól szeptember 13.-án kapott tájékoztatás csak a főbb lépések hozzávetőleges időtartamát írja le, de nem tartalmaz konkrét menetrendet, nem ismerteti az egyeztetés várható módszereit, eljárásait. Így a véleményezésben részt venni kívánó szakmai és civil szervezetek, egyének nem tudnak megfelelően felkészülni a várható feladatokra, **a folyamat egésze nem strukturált és átlátható**. Félő, hogy „a történelem megismétli önmagát”: a tervezés további lépcsőfokain is az OFK véleményezését megelőző időszak kaotikussága érvényesül majd. Fontos lenne ezért mihamarabb levonni az eddigi lépések tanulságát! A helyzetre sajnos jellemző, hogy a szeptember 22.-én kézhez kapott 46 (mellékletekkel együtt 153) oldalas Nemzeti Lisszaboni Akcióprogram véleményezésére ismét alig több, mint két hetet hagyott a hivatal.

2. Korai és folyamatos bevonás

A társadalmi részvétel csak abban az esetben lehet sikeres, ha a partnerek bevonása már a döntés-előkészítés kezdeti szakaszaiban, amikor még érdemi befolyásolásra van lehetőség, megtörténik. Erre már az NSRK és az OP-k jelenleg zajló tervezésénél sincs nagy esély. Az OFK egyeztetése során a véleményezés csak a tervezés előrehaladott szakaszában, az NFH által meghatározott kereteken belül történhetett meg, ezek kialakításába nem vonták be a partnereket. A GSZT június 13.-i ülésén, amikor a civil oldal képviselői felvetették a készülő kérdőív véleményezésének kérdését, a hivatal egyértelműen elutasító álláspontra helyezkedett: a kérdőívvel kapcsolatos észrevételeket nem építették be annak végleges változatába. Ezért is kifogásolta a CNNy július 8.-i állásfoglalásában, hogy

- a kérdőív felépítése miatt nem lehetett véleményt nyilvánítani az OFK tartalmi, szerkezeti, módszertani kérdéseiről, alaproblémáiról;
- a kérdőívek kiértékelése alapján nem kifogásoltnak lehetett beállítani azt, amit nem is lehetett véleményezni;

- a kérdőív előfeltételezte, hogy a stratégiai célok helyesek.

Hasonlóképpen, kérés ellenére sem vehetett részt a CNNY képviselője a TOB augusztus 23-24.-i ülésén, amelynek feladata a beérkezett vélemények beépítése volt, pedig ez a folyamat nyitottsága és nyomon követése szempontjából nagyon hasznos, bizalomerősítő lépés lett volna.

Internetes portáljain a hivatal jellemzően egyirányú kommunikációt folytat, kevés a lehetőség a párbeszédre, pl. a fórumokon keresztül.

3. Az információk teljes körű rendelkezésre állása

A társadalmi egyeztetésben való részvételhez szükséges információk továbbra is elsősorban, esetlegesen válnak hozzáférhetővé – különösen így volt ez az OFK véleményezésért közvetlenül megelőző időszakban, amikor különböző eseményeken (pl. GSZT ülés, MTvSz konferencia), az NFH munkatársaival való találkozókön derültek ki fontos információk.

Emellett a CNNy levélben feltett kérdéseit a hivatal gyakran csak félig válaszolja meg: pl. az NFT további társadalmi egyeztetésére vonatkozó augusztus 9.-i levelére írott válasz nem tartalmazta a tervezési munkacsoportok elérhetőségét, holott ez kérdés volt.

A témával foglalkozó honlapokon továbbra is kevés hír, esemény szerepel, az információk frissítése sokszor esetlegesnek tűnik.

4. A terveknek megfelelő megvalósulás

Az átlátható és követhető egyeztetés folyamat egyik fontos feltétele, hogy ne következzenek be menet közben olyan, előre nem látható változások, amelyek alapjaiban befolyásolják a részvétel lehetőségét. Ehhez képest az OFK egyeztetésének kellős közepén, július első felében derült ki, hogy a vélemények beküldésének eredeti határidejét (augusztus 31.), több mint két héttel előbbre hozták, augusztus 13.-ra, sőt ez a változás az NFH honlapján sokáig meg sem jelent! Bár a hivatal ígéretet tett arra, hogy a később érkező véleményeket kiegészítő anyagként csatolják az Országgyűléshez benyújtott dokumentumokhoz, illetve figyelembe veszik azokat az NSRK készítése során is, ez valószínűleg sovány vigasz azoknak, akik később értesültek a változásokról.

5. Esélyegyenlőség a hozzáférésben

Az OFK egyeztetésével kapcsolatos legsúlyosabb kifogás annak hozzáférhetőségével, így az esélyegyenlőség elvének megvalósulásával kapcsolatos. A több hónapos csúszás miatt a nyári szabadságolások csúcsára eső véleményezési időszak (július-augusztus) éppen a kis apparátussal dolgozó, ezért a helyettesítést megoldani nem tudó szervezetek számára jelentette a legnagyobb problémát, ahogy ez a CNNy tagszervezeteihez érkező visszajelzésekéből is egyértelmű volt. (Sokan mondták, hogy szeptemberben adnának véleményt, de a nyár folyamán erre egyszerűen nincs módjuk.)

Emellett a szinte kizárólag elektronikus alapokra helyezett folyamat (bár önmagába az irány támogatandó), számos technikai problémát is eredményezett. Az NFH oldalán (siker@meh.hu) való regisztráció még tapasztalt internetezőknél is csak sokadik nekifutásra sikerült. Gyakran nem működött az állományok letöltése, a kérdőív Windows98 alatt futó változata pedig sokáig nem volt megtalálható a honlapon, ami szintén a kisebb, gyakran elavultabb technikával dolgozó szervezeteket hozta hátrányba.

Mindezen hiányosságok figyelembe vételével, de nem alábecsülve a tapasztalható javulást is, sajnos az elmúlt időszakra vonatkozóan, csekély változtatásokkal, de meg kell ismételnünk a

CNNy első jelentésében tett javaslatokat, remélve, hogy azok előbb-utóbb meghallgatásra kerülnek:

Az NSRK, az Operatív Programok (OP-k) és a tervezés alatt álló további stratégiai programok társadalmi egyeztetésének forgatókönyvét (az Egyeztetési Tervet) mihamarabb nyilvánosságra kell hozni – nem csak a tervezési folyamat egy-egy dokumentumára, hanem ezek egymás utániségére vonatkozóan is. A forgatókönyvnek a várható időbeli ütemezésen túlmenően tartalmaznia kellene az egyes állomásokon alkalmazandó módszereket, eljárásokat, az észrevételek beépítését, valamint a felelős állami szervek és kapcsolattartó személyek elérhetőségeit. Csak egy ilyen, teljes körű információkat tartalmazó terv tudná eredményesen segíteni a partnerek felkészülését, hatékony és eredményes bekapcsolódását a folyamat bármely pontján. Mivel ezek az információk még az NSRK esetében sem állnak rendelkezésre, féltő, hogy megismétlődnek majd az OFK véleményezése előtt és alatt elkövetett hibák. **A tényleges partnerség, részvétel megvalósítása** – a tervezési folyamat nyitottá tételével annak kezdeti lépéseitől, a kétoldalú kommunikáció (pl. Internetes fórumok) előtérbe helyezésével, a partnerek folyamatos és rendszeres bevonásával minden további lépésnél, az egy-egy dokumentumra vonatkozó esetleges és korlátozott véleményezés helyett (mellett). Ide tartozik a menet közbeni változtatások lehetőség szerinti kerülése, illetve megfelelő időben való előrejelzése is.

Megfelelő határidők meghatározása és betartása – a partnerekre vonatkozóan ésszerű, tartható és az adott dokumentum súlyának megfelelő véleményezési határidőket kellene megadni, a hivataloknak pedig mindenkor be kell tartaniuk a rájuk érvényes államigazgatási határidőket (30 nap), a partnerekkel való kommunikációt lehetőség szerint fel kellene gyorsítani, pl. a levelekre, megkeresésekre való mihamarabbi válaszolással.

Rendszeres információszolgáltatás, felhasználóbarát technikai megoldásokkal – a dokumentumok, események meghirdetése a lehető leghamarabb kerüljön fel az NSRK esetében a www.nfh.hu és a www.fejlesztéspolitika.gov.hu oldalakra, az OP-k esetében pedig a minisztériumok, illetve regionális ügynökségek honlapjára, olyan formában, ami a régebbi technikával rendelkező illetve kevésbé tapasztalt felhasználók számára is könnyen hozzáférhető. A honlapokat és tartalmukat naprakészen kell tartani és a rendelkezésre álló eszközökkel minél szélesebb körben népszerűsíteni (bannerek, linkek más kormányzati honlapokon, regisztrált felhasználók számára elektronikus hírlevél az új információkról, média-megjelenések a konzultációs lehetőségekről stb.)

Visszajelzés – az OFK véleményezésében részt vevő szervezetek az egyeztetés lezárulta után közel egy hónappal sem kapták kézhez az ígért visszajelzést. Az OFK partnerségi véleményekkel javított változata az NFH honlapján nyilvánosságra került, de erről az egyeztetésben részt vevőket nem értesítették. Az OFK ezután még határozat-tervezet formájában az Országgyűlés elé kerül - ennek szövegét információink szerint szeptember végén véglegesítették a TOB ülésén, de nyilvánosságra nem hozták. A társadalmi egyeztetés eredményeit feldolgozó egyeztető üléseken civil megfigyelő eddig részt nem vehetett. Mindennek hiányában az OFK társadalmi vitájának értékelése még nem történt meg.

Függelék jegyzéke

1. A CNNy tagszervezeteinek listája
2. A CNNy működésének alapelvei
3. Fogalomtisztázás: mi a civil?
4. Levelezés, dokumentumok
5. A Regionális Civil Egyeztető Fórumok tapasztalatai

„Civilek az NFT Nyilvánosságáért” taglista és elérhetőségek

Postacím: 1011 Budapest, Corvin tér 8. Fax: 1/225-6013

E-mail: egyeztetes@nonprofit.hu

Szervezet neve:	Képviselő:	E-mail cím:	Telefonszám:	Postacím:
Független Ökológiai Központ	Kovács Bence	kobe@foek.hu	(1) 368-6229	1035 Budapest, Miklós tér 1.
Jogklinika Street Law Kutatási és Oktatási Alapítvány	dr. Kövér Ágnes	jogklinika@yahoo.com	(1) 411-6501	1053 Budapest, Egyetem tér 1-3.
Közösségfejlesztők Egyesülete	Kovács Edit	kedit@kkapcsolat.hu	(1) 225-6013	1011 Budapest, Corvin tér 8.
Levegő Munkacsoport			(1) 411 05 09	1075 Budapest,
Országos Környezetvédő Szövetség	Hajtman Ágnes	hajtmanagi@levego.hu	(1) 411 05 10	Károly krt. 3/a.
Magyar Szegénységellenes Hálózat	Dandé István	civil@ddrfk.hu	(72) 514 100	7626 Pécs, Búza tér 6/b.
Magyar Természetvédők Szövetsége	Farkas István Dönsz Teodóra	ifarkas@mtvsz.hu ddori@mtvsz.hu	(1) 216-7297 20/444-9779	1091 Budapest, Üllői út. 91/b 1045. Bp, Pf: 123
Nonprofit Információs és Oktató Központ Alapítvány (NIOK)	Porkoláb Anikó Gerencsér Balázs	a.porkolab@niok.hu b.gerencser@niok.hu	(1) 315-3151	1024 Budapest, Margit krt. 43-45. IV/3
Nonprofit Szektor Analízis Program	Márkus Eszter	eszter@emla.hu	(1) 413-0298	1076 Budapest Garay u. 29-31. 1. em
Nonprofit Humán Szolgáltatók Országos Szövetsége	Dr. Bényei Andrásné	nonprofit@chello.hu	(1) 270-0414	1132 Budapest, Alig u. 12. 1. emelet
Ökotárs Alapítvány	Móra Veronika	move@okotars.hu	(1) 411-3500 (1) 411-3510	1056 Budapest, Szerb utca 17-19.
Önkéntes Központ Alapítvány	F. Tóth András	ftoth.andras@onkentes.hu	(1) 225-0710	1123 Budapest, Kékgolyó u. 20. 1. emelet 4.
Soros Alapítvány	Gesztai Judit Nizák Péter	geszti@soros.hu nizak@soros.hu	(1) 315-0303	1051 Budapest, Szent István tér 11/b. IV. emelet
Szolidaritás Ifjúsági Alternatíva	Horváth Richárd	szolidaritasinfo@freemail.hu	30/371-5879	1052 Budapest, Kígyó u. 4-6.
Szövetség a Közösségi Részvétel Fejlesztéséért	Giczey Péter	giczey@axelero.hu	20/9462-604	4025 Debrecen Török Bálint u. 4.
Térfél Alapítvány a Regionális Együttműködésért	Benedek László Gimesi Judit	celodin@axelero.hu jgimesi@easyweb.hu	(1) 355-5394 30/966-1517 30/908-5903	1022 Budapest, Ribáry u. 12
Szociális Szakmai Szövetség	Márton Izabella	3sz@intervare.hu	(1) 216 2867	1094 Budapest, Lilium u. 8.

2. számú függelék

Működési és etikai alapelvek

Civilek a Nemzeti Fejlesztési Terv Nyilvánosságáért (CNNy)

1. A CNNy önálló szervezeteknek az alább meghatározott célra létrejött, jogi személyiséggel nem rendelkező, akciócsoport jellegű önkéntes, informális szerveződése.
2. A CNNy célja a Nemzeti Fejlesztési Terv (NFT) és az ahhoz kapcsolódó nemzeti szintű stratégiai anyagok társadalmi egyeztetésének nyomon követése és elemzése, valamint a Nemzeti Fejlesztési Hivatal (NFH) és az előkészítő intézmények számára a társadalmi egyeztetés konkrét végrehajtására vonatkozó javaslatok kidolgozása.
3. A CNNy tagjai írásban deklarálják a csoporthoz való tartozásuk szándékát. A tagság konszenzusos alapon bővül, azaz új tagok csatlakozásához a jelenlegi tagszervezetek hozzájárulása szükséges.
4. A CNNy munkájának koordinálását, a munkacsoport képviselőt a mindenkori soros elnök látja el.
5. A soros elnököt a CNNy tagjai választják. Az elnök csak a munkacsoport egyik tagszervezetének képviselője lehet, megválasztása konszenzusos alapon történik, és két hónapra szól.
6. A CNNy döntéseit konszenzusos alapon hozza. A döntések előkészítése, meghozatala a munkacsoport a személyes találkozói vagy e-mailben történik. A döntéshozatalhoz nem szükséges a munkacsoport adott ügyben véleményt nem alkotó tagjainak beleegyezése, amennyiben a véleményalkotás lehetősége minden tag számára adott volt. (Előre meghirdetett találkozói vagy határidős e-mailes szavazás.)
7. A munkacsoport nevében nyilvánosságra hozott anyagok (állásfoglalások, jelentések, levelek) is a tagok közös véleményét tükrözik, így megjelentetésükhöz azok előzetes beleegyezése szükséges. Ettől függetlenül egy vagy több tag bocsáthat ki nyilvános anyagokat, amelyek nem tükrözik a tagok összességének véleményét, ez esetben azonban a CNNy nevét nem használhatják.
8. A CNNy tagjai a munkacsoport céljának eléréséhez szükséges forrásokat koordinált forrásszervező tevékenységgel biztosítják. A munkacsoport nevében vagy a tevékenységre való hivatkozással történő forrásszervezést csak a CNNy tagok előzetes tájékoztatása után folytathatnak a tagszervezetek.
9. A CNNy az egymás közötti hatékony kommunikáció biztosítása érdekében zárt levelezőlistát működtet, és körülbelül havi rendszerességgel találkozókot tart. A külső kommunikáció, valamint munkája nyilvánossága érdekében a CNNy weboldalt is fenntart, ahol a CNNy anyagai megjelennek.
10. A CNNy munkája során a következő tevékenységeket látja el: az NFT társadalmi egyeztetéséhez kapcsolódó kormányzati tevékenység monitorozása, elemzése, értékelése, a társadalmi egyeztetés konkrét végrehajtására vonatkozó javaslatok kidolgozása. Ez a gyakorlatban információgyűjtést (média, Internet, személyes adatgyűjtés), azok elemzését (pl. tanulmányok, szakértői anyagok készítése), valamint az eredmények közzétételét (pl. sajtóközlemények, cikkek, és különösen a negyedéves jelentés) jelenti.

Egy kis fogalom meghatározás - mi a civil?

A Statisztikai Hivatal legfrissebb kutatását nézegetve az alábbi fontos adatokat olvashatjuk:

A 2003. év adatait figyelembe véve a nonprofit szektor összes bevétele meghaladta a 731 milliárd forintot. Gyakran hangzik el kormányzati képviselők előadásában, hogy az állam hozzájárulása e bevételekhez meghaladta a 300 milliárd forintot. Az ritkábban, sőt egyáltalán nem, hogy ezen összeg hány százaléka jut valóban a civil szervezeteknek, és mennyi a nonprofit szervezeteknek. Úgy véljük, anélkül, hogy tisztáznánk mit értünk e két fogalom alatt, nem lehet valós következtetéseket levonni a nonprofit szektoron belüli viszonyokról, forrásokról sem.

Többek között ez a felismerés vezette a CNNy szervezeteit arra, hogy megpróbálják tisztázni a különböző fogalmakat.

Civil társadalom

A civil társadalom fogalmát manapság sokszor, sokféle értelemben használják, így a fogalomra nagyon sokféle definíciót alkalmazhatunk. Értelmezésünk szerint a civil társadalom az a **közsféra, ahol a különböző érdekek artikulálódnak**, a társadalmi konfliktusok „kiforrják” magukat. Olyan társadalom, ahol ténylegesen működnek az emberi jogok, és ahol a polgárok az általuk alkotott szervezetekkel vagy kezdeményezésekkel alakítják, befolyásolják, gyakorolják a közügyeket, a közfeladatokat ellátását.

A civil társadalom **szerepe nem a hatalom gyakorlása, hanem a hatalom kontrollja**, az érdekek megjelenítése, a társadalmi problémák felszínre hozása, azokról való kommunikáció (társadalmi nyilvánosság), a pluralizmus, sokszínűség elősegítése, az egyéni érdekek összekapcsolása, azok csoportérdekekké formálása. Szereplői a különböző állampolgári kezdeményezések, csoportok, szervezetek, és maga a „közpolgár”. Más, kissé lexikonszerűbb megfogalmazásban a **civil társadalom** alatt az állampolgárok szabad akaraton alapuló, tudatos, egyéni és közösségi cselekvéseinek kereteit értjük, melynek célja a társadalom egészének és közösségeinek jobbítása; azaz nem a politikai hatalom megszerzése és nem is a profitszerzés. A civil társadalom tehát felelős polgárok összessége, akik tudatosan szerveződnék meg saját, másokkal közös érdekeik érvényesítésére vagy mások megerősítésére.¹

A civil társadalom megjelenhet spontán és informális módon, de szervezeten és jogi keretek között is. A jogi kereteken belül, szervezett formában az ún. **civil vagy nem-kormányzati nonprofit szervezetek** adnak teret az állampolgárok öntevékenységének. Bár e jelzőket a közbeszédben gyakran felcserélhetően, szinonimaként használják, a Magyarországon elterjedt értelmezésben bizonyos – csekélynek tűnő, de mégis fontos – különbségek is meghonosodtak.

Nonprofit szervezetek

A nonprofit szervezet mind a nemzetközi szakirodalomban, mind statisztikailag és törvényi meghatározásukban kifejezetten jól körülírt fogalom. Legfőbb jellemzője, hogy az **állampolgárok szabad akaratából jön létre** (tehát például nem jogszabály előírása alapján, ez különbözteti meg az állami szektortól); **nem oszthat profitot** (ez különbözteti meg az üzleti szektortól) azaz bevételeit, vállalkozási tevékenysége hasznát mindig az adott cél megvalósítására, vagy célcsoportja hasznára fordítja; és **szervezetileg intézményesült** (ez különbözteti meg az informális háztartási szektortól). Emellett tipikusan közérdeket szolgálnak, és működésükben jelen van az önkéntesség valamilyen eleme.²

Ezzel együtt az ide sorolható szervezetek működési köre és formája rendkívül heterogén összetételt mutat. A legtágabb jogi értelmezés szerint ide tartozik az alapítvány, köz-

alapítvány, társadalmi szervezet, köztisztviselő, közhasznú társaság, kölcsönös biztosító társaság. Kiseb szűkebb a statisztikai meghatározás, amely alapján nem tartoznak a nonprofit szervezetek körébe az önkéntes biztosító társaságok (mivel a profit szétosztás itt megvalósul); a pártok (mivel nem mentesek a politikától) és az egyházak (mivel a világi szervezetekre vonatkozó szabályozások rájuk nem érvényesek) ³.

A nonprofit szervezetek további alapvető jellemzője – a nemzetközi szakirodalom szerint – a **mindenkori kormányzattól való függetlenség**. Ez természetesen nem csak a Magyar Köztársaság kormányát jelenti, hanem a minisztériumokat, önkormányzatokat és ezek szerveit is. Az elmúlt évtizedben azonban – sajnálatos módon – a „**nonprofit**” kifejezés értelmezése kiterjedt az állami szervek által alapított nem profitcélú szervezetekre, intézményekre, azaz a közhasznú társaságokra és közalapítványokra is. Kérdésként merül fel, hogy az általában önkormányzatok és testületeik által létrehozott és felügyelt közhasznú társaságok miként tudják a függetlenség alapvető kritériumát teljesíteni? Hasonlóképpen, a közalapítványok létrehozása törvényi erővel történik: ez esetben megkérdőjelezhető az önkéntesség kritériuma, a köztisztviselők esetében szintúgy. Ezért ezeket sokan inkább „félállami” szervezeteknek tekintik, nem pedig a civil társadalom részének. Újabb, érdekes problémakör jelent az iskolai alapítványok számszerűsíthető ugrásszerű növekedése is, amelyek alapvetően a szűkös normatíva kiegészítését szolgálják (pl. a tandíjak alapítványi támogatásként való beszedése, SZJA 1% gyűjtése révén), de az iskola vezetésétől való függetlenségük ismét csak megkérdőjelezhető.

Nem kormányzati szervezetek

Ez a kifejezés az angol 'non-governmental organisation' (NGO) magyar fordításából honosodott meg hazánkban. Pontosab azt jelenti, amit a fordítás takar: olyan szervezet, mely a mindenkori kormányzati szervektől független, saját önkormányzattal rendelkezik, döntéseiben nem befolyásolható, tagjai önkéntes alapon szerveződnek.

Civil szervezetek

A fentiek alapján már világosan látható, mit is értünk a civil szervezetek fogalma alatt. Számunkra az önkéntes alapon, magánkezdeményszerűsre létrejött, autonóm működésű alapítvány és egyesület jelenti a civil szervezet fogalmát (tágabb értelemben ide tartozhatnak még a nem bejegyzett klubok, körök, illetve a magánszemélyek által létrehozott kht.-k is). (Megjegyezzük, hogy folyamatos vita folyik arról, hogy az alapítványok és egyesületek mennyire kezelhetők azonos megítélés szerint, de ebben a vitában a CNNy most nem foglal állást.)

Harmadik szektor, nonprofit szektor

Általában két nagy, intézményszerűsült szektort ismer el társadalmunk, a piaci, üzleti és az állami, kormányzati szektort. Ugyanakkor a hetvenes évektől megjelent, és azóta jelentős számszerű, minőségi fejlődésen ment keresztül a harmadik, a fenti ismérvekkel rendelkező szervezetekből álló ún. **harmadik szektor**, amelynek szervezetei a legkülönbözőbb területeken és formákban fejtik ki tevékenységüket. A harmadik szektor három fő feladata a hiányzó, nem megfelelő szolgáltatások biztosítása, a társadalmi önszerveződés kereteinek biztosítása és az ellenőrző, kontrollfunkció (ismert angol kifejezéssel: 'watchdog', őrkutya szerep). Éppen az általuk betöltött funkciók, a civil társadalomban betöltött szerepek sokfélesége miatt nem lehet „egy kaptafára” kezelni szektor szervezeteit, hiszen pl. egy magzatvédő és egy, a nők döntéshez való jogát védő szervezet sohasem fog egy platformra kerülni, mégis mindkettőnek megvan a maga sajátos szerepe a társadalmi értékek, érdekek artikulációjában és egyeztetésében. Ezért is károsak – és nagy valószínűséggel kudarcra ítélték – azon kezdeményszerűsések, amelyek a harmadik szektor központosítását, erőltetett intézményszerűsülését szolgálják.

A civil társadalom szervezeteinek összessége, vagyis a civil nonprofit szektor tehát a civil társadalomnál szűkebb és egyúttal kézzelfoghatóbb kategória. Az elmúlt 15 évben a harmadik szektor Magyarországon is jelentős fejlődésen ment keresztül, szervezeteinek száma, befolyása és ereje jelentősen növekedett az elmúlt években.

A fogalmi tisztázás végén térjünk vissza a számokhoz: Magyarországon a civil szervezetek az összes bejegyzett nonprofit szervezet 87%-át teszik ki. A nonprofit szervezetek 731 milliárd forintos bevételéből az állam által átadott pénzeszközök összege 307 milliárd forint (az összes bevétel 42%-a) volt. A „félállami” nonprofit szervezetekre jutó forrásokat leszámítva, a civil szervezetek 2003. évben ebből 105 milliárd forint bevételhez jutottak (az állam által átadott pénzeszközök 34%-a). Vagyis látható, hogy a nonprofit statisztikákban megjelenő, impozáns összeg nagy része nem jut el a „valódi” civil szervezetekhez, hanem az állami költségvetés céljait szolgálja egyfajta „kiszervezett” formában. (Itt érdemes talán azt is megemlíteni, hogy az állami közalapítványok létrehozásának eredeti célja részben az volt, hogy általuk lehetővé váljon egyéb, nem közpénzek bevonása is az adott feladatra. Azóta számtalan, pl. az Állami Számvevőszék által elvégzett vizsgálat egyértelműen kimutatta, hogy e cél gyakorlatilag semmilyen mértékben nem teljesült.)

Valószínűleg csak hosszú vita után jutunk el arra a pontra, mikor a fogalmak letisztázódnak, a társadalom szereplői a különböző megnevezések alatt nagyjából ugyanazt értik majd. Úgy véljük éppen itt az ideje eligazodni a sokszínű nonprofit szervezetek között, és talán az őket érintő jogszabályokat is áttekinteni és megfelelően módosítani⁴. Ezért adtuk közre ezt a vitaindítóknak is szánt, saját értékrendünket tartalmazó fogalmi meghatározásunkat.

-
- 1 Civil Jövőkép – átfogó nonprofit jogi reform koncepció – Bullain N. és Holchacker P., Móra V.; Civil-Társ trust Programiroda 2004, 12.o.
 - 2 A Johns Hopkins Egyetem Nemzetközi Nonprofit Szektor Összehasonlító Programja (In: Salamon, Sokolowski és List EU 2. (2000), 3. oldal) alapján
 - 3 Más megközelítésben vannak az ún. általános célú nonprofit szervezetek, melyeket az alapítók szándéka szerinti bármely törvényes célra létre lehet hozni – Magyarországon az alapítványok, az egyesületek és a közhasznú társaságok (kht.) tartoznak ebbe a kategóriába (még ha a Ptk. további jellemzőket ír is elő az alapítvány vagy a kht esetében). Ezekről eltérően a szakszervezetek, pártok, egyházak, szövetkezetek és más önkéntes alapon szerveződő formák ún. speciális célú nonprofit szervezetek, melyek jogosítványait és kötelezettségeit rendszerint külön törvények is szabályozzák.
 - 4 Lásd még: Civil Jövőkép – átfogó nonprofit jogi reform koncepció – Bullain N. és Holchacker P., Móra V.; Civil-Társ trust Programiroda 2004

4. számú függelék

CNNy

Civilek a Nemzeti Fejlesztési Terv Nyilvánosságáért

Postacím: 1011 Budapest, Corvin tér 8.

Fax: 1/225-6013

E-mail: egyeztetes@nonprofit.hu

A CNNY TAGJAI

- Független Ökológiai Központ
- Közösségfejlesztők Egyesülete
- Levegő Munkacsoport
- Magyar Szegénységellenes Hálózat
- Magyar Természetvédők Szövetsége
- Nonprofit Humán Szolgáltatók Országos Szövetsége
- Nonprofit Információs és Oktató Központ (NIOK) Alapítvány
- Nonprofit Szektor Analízis Program
- Ökotárs Alapítvány
- Önkéntes Központ Alapítvány
- Soros Alapítvány
- Szociális Szakmai Szövetség
- Szolidaritás Ifjúsági Alternatíva
- Szövetség a Közösségi Részvétel Fejlesztéséért
- Tértfél Alapítvány

MEGHÍVÓ SAJTÓESEMÉNYRE

Tisztelt Szerkesztőség!

A sakktablán nem lehet üveggolyókkal játszani – ezzel a képpel érzékeltetjük azt az ellentmondást, ami a Kormány és a civil szervezetek szemléletmódja között feszül. A Nemzeti Fejlesztési Hivatal (NFH) vezetői számára is átnyújtjuk a sakktablát és egy zsák üveggolyót, hogy felhívjuk a figyelmüket: nem megfelelő eszközöket alkalmaznak az ország jövőjét meghatározó tervezés egyeztetése során.

Az NFT azonban nem játék - Bizonyítja ezt, hogy a *Civilek a Nemzeti Fejlesztési Terv Nyilvánosságáért munkacsoport* (CNNy) jelentést készített a 2007-2013-as Nemzeti Fejlesztési Terv (II. NFT) társadalmi egyeztetésének eddigi folyamatáról. A jelentés megállapítja, hogy a jelenleg zajló tervezés nyilvánossága messze elmarad az elvárttól, ráadásul szinte behozhatatlan késésben van, mely nagy valószínűséggel a majdan összeálló fejlesztési terv társadalmi elfogadottságának rovására megy. Ismerjük jobban a II. NFT-t mint az EU alkotmányt!

A jelentést bemutató figyelemfelkeltő sajtóesemény helyszíne és időpontja:

Bp. XIII. ker. Kárpát u. 16. előtti park

(az NFH szomszédságában)

2005. június 8. szerda 11:00

Megjelenésére számítva, tisztelettel:

Márkus Eszter

A CNNy munkacsoport soros elnöke

A CNNY TAGJAI

- Független Ökológiai Központ
- Közösségfejlesztők Egyesülete
- Levegő Munkacsoport
- Magyar Szegénységellenes Hálózat
- Magyar Természetvédők Szövetsége
- Nonprofit Humán Szolgáltatók Országos Szövetsége
- Nonprofit Információs és Oktató Központ (NIOK) Alapítvány
- Nonprofit Szektor Analízis Program
- Ökotárs Alapítvány
- Önkéntes Központ Alapítvány
- Soros Alapítvány
- Szociális Szakmai Szövetség
- Szolidaritás Ifjúsági Alternatíva
- Szövetség a Közösségi Részvétel Fejlesztéséért
- Tértől Alapítvány

CIVIL SZERVEZETEK ÉRTÉKELIK A KORMÁNY NEMZETI FEJLESZTÉSI TERVRE VONATKOZÓ TEVÉKENYSÉGÉT

- Sajtóanyag -

2005. június 8.

A SAKKTÁBLÁN NEM LEHET ÜVEGGOLYÓKKAL JÁTSZANI – Egy sakk-táblára zúdított zsák üveggolyóval érzékeltette a 15 ismert országos szervezetet tömörítő *Civiliek a Nemzeti Fejlesztési Terv Nyilvánosságáért munkacsoport* (CNNy) azt az ellentmondást, ami a Kormány és a civil szervezetek szemléletmódja között feszül. A Nemzeti Fejlesztési Hivatal (NFH) vezetői számára is átnyújtották a sakk-táblát és az üveggolyókat, hogy felhívják a figyelmüket arra, hogy nem megfelelő eszközöket alkalmaznak az ország jövőjét meghatározó tervezés egyeztetésekor.

AZ NFT AZONBAN NEM JÁTÉK – Jelentést is készített CNNy a Nemzeti Fejlesztési Terv társadalmi egyeztetésének folyamatáról, melyet szintén átadtak az NFH-nak. A jelentés megállapítja, hogy a jelenleg zajló tervezés nyilvánossága messze elmarad az elvárttól, ráadásul szinte behozhatatlan késésben van, mely nagy valószínűséggel a majdan összeálló fejlesztési terv társadalmi elfogadottságának rovására megy. Ismerjük jobban a II. NFT-t mint az EU alkotmányt!

Az uniós támogatások felhasználását meghatározó Nemzeti Fejlesztési Terv (II. NFT), és az alapjául szolgáló Országos Fejlesztéspolitikai Konceptió (OFK) középtávon döntően befolyásolja Magyarország jövőjét. Kidolgozásuk éppen ezért nem képzelhető el a kormányzat és az érintett társadalmi csoportok, civil szervezetek közti egyeztetések nélkül. Az OFK és NFT tervezését és a társadalmi egyeztetését koordináló Nemzeti Fejlesztési Hivatal azonban annak ellenére adós egy átfogó egyeztetés koncepciójával, hogy dr. Baráth Etele uniós ügyekért felelős miniszter még februárban azt nyilatkozta: a terv társadalmi megvitatását már áprilisban el kell kezdeni. Mindez a gyakorlatban nem valósult meg, annak ellenére, hogy a társadalmi vita fontosságát soha, senki nem kérdőjelezte meg.

Év elején nyilvánvalóvá vált, hogy mind a II. NFT-vel kapcsolatos társadalmi egyeztetés folyamata, mind maga a tervezési folyamat is késésben van. Az NFH még a társadalmi egyeztetés keretét

meghatározó tervvel sem készült el. Ez indított több civil szervezetet is arra, hogy 2005 tavaszán informális munka-csoportot hozzon létre, mely figyelemmel kíséri az NFT társadalmi egyeztetésének folyamatát. A „Civilek a Nemzeti Fejlesztési Terv Nyilvánosságáért” munkacsoportban jelenleg 15 országos szervezet működik együtt. A hivatali bürokrácia gátló tényezőivel szembesülve a csoport úgy döntött, kidolgoz egy koncepciót, melyben olyan megoldásokra tesznek javaslatot, amelyekkel kis anyagi ráfordítás mellett is hatékonyan, átláthatóan valósulhatna meg a társadalmi egyeztetés.

Az CNNy ezt a célt szem előtt tartva, még márciusban szakértői anyagot készített az NFH számára, mely összefoglalta a társadalmi egyeztetés alapelveit és eszközeit. Az NFH az anyagot jónak tartotta, de érdemi változás nem történt. Ezután állította össze a munkacsoport ezt a jelentést, mely értékeli a társadalmi egyeztetés terén tapasztaltakat, és átfogó háttér-információkkal igyekszik segíteni az érdeklődő szervezeteket, állampolgárokat.

A jelentés letölthető: www.osszefogas.nonprofit.hu/files/4/5/3/9/4539_CNNy.pdf

A jelentés megállapítja, hogy a kormányzat mindeközéig nem, vagy csak nagyon kis lépéseket tett a társadalmi egyeztetés előmozdítására és látszólag még most sem rendelkezik kidolgozott elképzeléssel annak érdemi megvalósítására: túlságosan szűkre szabott keretek között képzelel el a konzultációt, mely már most láthatóan lehetetlenné teszi az érdemi egyeztetést. A különböző munkacsoportokban zajló egyeztetésekről nincsenek nyilvános információk, nem átlátható a folyamat.

Ennek ellensúlyozására a munkacsoport olyan megoldásokat javasol, melyek minimális ráfordítás mellett, mégis hatékonyan ismertetik meg a II. NFT tervezési fázisában felmerülő elképzeléseket a szélesebb közvéleménnyel is, és valósítják meg a részvételt, a valódi partnerséget.

A most kidolgozott jelentés a megfogalmazott kritikán túl a hazai, uniós és nemzetközi dokumentumok és jogszabályok, valamint az eddig nyilvánosságra került kormányzati anyagok összefoglalásával világít rá az NFT társadalmi egyeztetésének szükségességére, lehetőségeire.

A CNNy tagjai jelenleg a következő szervezetek:

- Független Ökológiai Központ
- Közösségfejlesztők Egyesülete
- Levegő Munkacsoport
- Magyar Soros Alapítvány
- Magyar Szegénységellenes Hálózat
- Magyar Természetvédők Szövetsége
- Nonprofit Humán Szolgáltatók Országos Szövetsége
- Nonprofit Információs és Oktató Központ (NIOK) Alapítvány
- Nonprofit Szektor Analízis (NOSZA) Program
- Ökotárs Alapítvány
- Önkéntes Központ Alapítvány
- Szociális Szakmai Szövetség
- Szolidaritás Ifjúsági Alternatíva
- Szövetség a Közösségi Részvétel Fejlesztéséért
- Tértfél Alapítvány

További információ:

Postacím: 1011 Budapest, Corvin tér 8. - Fax: 1/225-6013

CNNy e-mail: egyeztetes@nonprofit.hu

Web: <http://www.osszefogas.nonprofit.hu/rovat/22.html?archivum>

A CNNy soros elnöke: Márkus Eszter, Nonprofit Szektor Analízis (NOSZA)

E-mail: eszter@emla.hu

Mobil: 30/390 9448

Kilenc célra menne az uniós pénz

Csak jó egy év alatt születnek meg a konkrét pályázatok. Megindult a társadalmi vita arról, mire kellene felhasználni a 2007-től Magyarországra áramló eurómilliárdokat. A tegnap először nyilvánosságra került javaslat kilenc stratégiai célt jelöl ki, köztük a versenyképesség növelését és az unión belül nálunk legnagyobb területi különbségek csökkentését.

Tizenöt civil szervezet tegnap arról győzködte Baráth Etele uniós ügyekért felelős minisztert: az eddiginél jobban vonja be a civil szférát Magyarország fejlesztési tervének elkészítésébe. Erre máától lesz lehetőség: tegnap nyilvánosságra hozták az első tervezetet arról, mire kellene költeni az uniós pénzeket, és szeptemberig bárki véleményezheti ezt a siker@meh.hu címen. A feltehetően még sokat alakuló irat egyelőre kilenc területen fejleszteni az országot: egyebek között a gazdasági versenyképesség, a foglalkoztatás, a népesség egészségi állapota, a fizikai és információs infrastruktúra terén tartja a legégetőbbnek a fejlődés támogatását. Csak jó egy év alatt születnek meg a konkrét pályázatok és programok, de aktívan beleszólhat a társadalom abba, milyen fő irányokba menjen 2007 és 2013 között a körülbelül tizenháromezer-milliárd forintnyi (uniós és magyar) fejlesztési pénz.

Dóra Melinda Tünde

http://www.magyarhirlap.hu/Archivum_cikk.php?cikk=94349&archiv=1&next=0

Nézeteltéréssel indult a társadalmi vita az uniós pénzekről

MOL o BiL o 2005. június 8. Az európai ügyekért felelős tárca nélküli miniszter ma társadalmi vitát hirdetett a Nemzeti Fejlesztési Tervről, ami előre láthatólag hatezer milliárd forint elköltését készíti elő. Civil szervezetek ma sajtótájékoztatón az eddigi tervezési folyamat átláthatatlanságát és az egyeztetések hiányát kifogásolták. 2007 és 2013 között előreláthatólag több mint hatezer milliárd forint közösségi támogatást, azaz uniós és hozzá kapcsolódó magyar támogatást fog elkölteni az ország. Baráth Etele európai ügyekért felelős tárca nélküli miniszter ma budapesti sajtótájékoztatón társadalmi vitát hirdetett a II. Nemzeti Fejlesztési Tervről, amely ennek a pénznek a sorsát fogja meghatározni. Erről többlépcsős, hosszú egyeztetést kíván folytatni a Nemzeti Fejlesztési Hivatal - közölte Halm Tamás, a hivatal elnökhelyettese. Ez az uniós forrás olyan hatalmas összeget jelent, ami hosszútávon meghatározza Magyarország fejlődési lehetőségeit. Az ügy jelentőségére tekintettel civil szervezetek munkacsoportot hoztak létre tavasszal: a "Civilek a Nemzeti Fejlesztési Terv Nyilvánosságáért" jelentős erőket tömörít a Soros Alapítványtól a Magyar Természetvédők Szövetségén át a Nonprofit Információs és Oktató Központ Alapítványig. Mai sajtótájékoztatójukon bejelentették, hogy az illetékes Nemzeti Fejlesztési Hivatal szerintük eddig nem állt elő koncepcióval a társadalmi vita módszereit, struktúráját, továbbá határidőket és illetékeseket magában foglaló koncepcióval, illetve a civilek javaslataira nem reagált érdemben. A két sajtótájékoztató ellenkező állítások hangzottak el. Baráth közölte, hogy szeptember közepéig a társadalom képviselői, köztük a civil szervezetek eljuttathatják véleményüket, észrevételeiket arról a háttéranyagról, amely a fejlesztéspolitikai koncepciót készíti elő, és amelyet a tárca közzétett a honlapján és más fórumokon is terjeszteni fog. A civil szervezetek a hivatal épületének közelébe hívták a sajtót, és a Nemzeti Fejlesztési Hivatal viselkedését kritizálva üveggolyókat szórtak egy sakktabla bábu közé. A hivatal az egyeztetést úgy képzeli el, mint a játszmat, ahol minden bábu az általuk megadott szabályok szerint léphet - fejtette ki Gelencsér Eszter, a Nonprofit Információs és Oktató Központ Alapítvány igazgatóhe-

lyettese. Szerinte csak akkor lesz párbeszéd a társadalom és a hivatal között, ha az utóbbi elfogadja, hogy a civil világ olyan sokféleképpen reagál, mint a szétgurított üveggolyók. A civil szervezetek bírálatára Baráth Etele úgy reagált, hogy a fejlesztéspolitikai koncepció készítése most érkezett el ahhoz a fázisához, amikor már van mit átadni a társadalom szereplőinek. Az eddigi folyamatok eredményeit ismertetve elmondta, hogy a 2004 és 2006 közötti időszakra május végéig 21.635 pályázat érkezett be. Az irányító hatóság 7792 pályázatról hozott pozitív döntést, amelynek támogatási értéke 400 milliárd forint. Ennek révén 1383 településen lesz beruházás. Baráth elmondta, hogy a héten négypartii szakértői egyeztetés is lesz az ügyben. Szegvári Péter, a Magyar Terület- és Regionális Fejlesztési Hivatal elnöke ugyanitt elmondta: az országos területfejlesztési koncepció vitája is zajlik, a kistérségekben, megyékben, régiókban közös fórumokat tartanak a Nemzeti Fejlesztési Hivatallal, amelynek zárásaként szeptemberben összegzik a tapasztalatokat. A miniszter sajtótájékoztatóján megjelentek a civil szervezetek képviselői is, és elmondták, hogy az eddigi tervezési folyamatban is be lehetett volna vonni a civileket, akik még a társadalmi vita stratégiáját is elkészítették, ezt a Nemzeti Fejlesztési Hivatal jónak találta ugyan, de konkrét lépéseket eddig nem tett. A civilek azt szeretnék, ha nem csak véleményező félként vehetnének részt, hanem bekapcsolódhatnának a tervezési folyamatba. Baráth ezzel szemben felhívta a figyelmet, hogy a most társadalmi vitára bocsátott koncepció elkészítésébe bevontak olyan érdekvédelmi szervezeteket, mint az Amerikai Kereskedelmi Kamara, a Menedzserek Szövetsége vagy a Gazdasági Kamara. Továbbá kikérték intézetek, akadémikusok, és más szakértők véleményét, akiknek a munkájára a részletek kidolgozásában is számítanak.

(forrás: NOL, MTI)

<http://www.nol.hu/cikk/365385/>

A CNNY TAGJAI

- Független Ökológiai Központ
- Közösségfejlesztők Egyesülete
- Levegő Munkacsoport
- Magyar Szegénységellenes Hálózat
- Magyar Természetvédők Szövetsége
- Nonprofit Humán Szolgáltatók Országos Szövetsége
- Nonprofit Információs és Oktató Központ (NIOK) Alapítvány
- Nonprofit Szektor Analízis Program
- Ökotárs Alapítvány
- Önkéntes Központ Alapítvány
- Soros Alapítvány
- Szociális Szakmai Szövetség
- Szolidaritás Ifjúsági Alternatíva
- Szövetség a Közösségi Részvétel Fejlesztéséért
- Tértől Alapítvány

ÁLLÁSFOGLALÁS**Az OFK társadalmi egyeztetéséről**

A Civilek a Nemzeti Fejlesztési Terv Nyilvánosságáért (CNNy) munkacsoport az Országos Fejlesztéspolitikai Konceptió 2007-2020 (OFK) társadalmi vitájának beindítása kapcsán az alábbi állásfoglalást hozza nyilvánosságra.

1. A CNNy üdvözli, hogy késve bár, de 2005 június végén nyilvánosságra került az OFK tervezete a Nemzeti Fejlesztési Hivatal honlapján. Meggyőződésünk, hogy Magyarország középtávú fejlesztésében fontos szerepe van ennek az anyagnak.
2. A CNNy tagjai úgy gondolják, hogy az OFK véleményezését nem célszerű kizárólag kérdőíves formájú véleményezésre szűkíteni. Egy kérdőív, legyen bármilyen jól szerkesztett, mindenképpen szűk kereteket ad a véleményezésre. Emellett mindenképpen szükséges a szabadon megfogalmazott vélemények begyűjtése és érdemi feldolgozása is.
3. A CNNy munkacsoport úgy véli, hogy a társadalmi egyeztetés folyamatába beletartozott volna az is, hogy az OFK-hoz kapcsolódó kérdőívet az NFH időben megismerteti kiemelt civil partnereivel, és a kérdőívet magát is az egyeztetés keretein belül véglegesíti. Ez ebben az esetben nem történt meg, ezért a véleményezésre használt kérdőív több szempontból is kevésbé alkalmas a civil vélemények begyűjtésére. Észrevételeink:
 - A kérdőív felépítése miatt nem lehet véleményt nyilvánítani az OFK tartalmi, szerkezeti, módszertani kérdéseiről, alapproblémáiról.
 - A kérdőíveink kiértékelése alapján nem kifogásoltnak lehet beállítani azt, amit nem is lehetett véleményezni.
 - A kérdőív előfeltételezi, hogy a stratégiai célok helyesek.
 - A kérdőív – úgy tűnik ki –, a társadalmi véleményezéshez előfeltétel, pedig ez nem lehet korlát.
4. A civil szervezeteknek azt javasoljuk, hogy a fenti kritikai észrevételek ellenére minél nagyobb számban reagáljanak az OFK-ra, részben levél formájában, illetve a kérdőív kitöltésével is – amely a hibák ellenére is alkalmas arra, hogy a társadalom szempontjából fontos szempontokat, hangsúlyokat (bizonyos korlátok között) megjelenítse. Felhívja az érintettek figyelmét arra, hogy a véleményezéshez az NFH honlapján (www.nfh.hu) történő regisztrációra van szükség.
5. Végezetül, felhívjuk az NFH vezetőinek figyelmét arra, hogy a második, 2007-2013-as Nemzeti Fejlesztési Terv előkészítésénél

törekedjenek a valós társadalmi egyeztetés lefolytatására és ennek eredményeképpen minél szélesebb körű társadalmi konszenzus megteremtésére, mert ez az alapja annak, hogy a megvalósításnál Magyarország hatékonyan le tudja majd hívni az uniós forrásokat.

Ezt az Állásfoglalást eljuttattuk az NFH elnökéhez, elnökhelyetteséhez, az Európai Unió ügyek tárca nélküli miniszteréhez, a civil szervezetekhez, valamint a sajtó képviselőihez. Az Állásfoglaláshoz mellékeljük az OFK és OTK társadalmi vitájához kapcsolódó internetes oldalakról szóló összefoglalónkat is.

Budapest, 2005. július 8.

Márkus Eszter
Nonprofit Szektor Analízis (NOSZA)
A CNNy soros elnöke
E-mail: eszter@emla.hu Mobil: 30/390 9448

Ajánlott oldalak az OFK és OTK társadalmi vitájához

A Nemzeti Fejlesztési Hivatal (NFH) – www.nfh.hu partnerségi oldala:

<http://www.nfh.gov.hu/xindex2.htm?t=2&i=5343>

- **Regisztráció** az Országos Fejlesztéspolitikai Koncepció társadalmi vitájában való részvételre a siker@meh.hu e-mail címen lehetséges. A regisztráltak számára CD-n elküldik az OFK-t, az OTK-t és azok nyilvános háttéranyagait, továbbá a véleményezéshez kitöltendő kérdőívet.
- A **regisztráltak névsora** megtekinthető az alábbi oldalon:
<http://www.nfh.hu/xindex2.htm?t=2&i=5454>
- A **beérkezett vélemények** letölthetők az alábbi oldalról:
<http://www.nfh.gov.hu/xindex2.htm?t=5&i='doc/Partnerseg/velemenym.htm'>
- **Online fórum** az egyes prioritásokhoz kapcsolódóan:
<http://www.nfh.gov.hu/xindex2.htm?t=2&i=5344> (A regisztráció jelenleg csak IE 6-tól működik)

A Magyar Terület- és Regionális Fejlesztési Hivatal (MTRFH) – www.mtrfh.hu dokumentumtára:

<http://www.mtrfh.hu/dokumentumtar.php>

- Az **Országos Területfejlesztési Koncepció (OTK)** 2005. június 9-i állapot:
<http://www.mtrfh.hu/dokumentumtar.php?category=27>
- A **Regionális Fejlesztési Tanácsok elnökeinek rövid tájékoztatója a regionális fejlesztési stratégiákról** (ppt formátumban): <http://www.mtrfh.hu/dokumentumtar.php?category=25>

A fejlesztéspolitikai portál: www.fejlesztéspolitika.gov.hu

Idézet a honlap nyitóoldaláról:

„A jelen honlap egyrészt a tervezési folyamat eredményeit osztja meg a szélesebb nyilvánossággal, másrészt a visszacsatolási felületet biztosít a készülő tervek megvitatására. A honlap lehetőséget nyújt az NFH-nak, illetve más érintett intézményeknek, hogy aktuális munkáik eredményeit közzé tegyék akár a szakma, akár a szélesebb nyilvánosság számára. A portál teret biztosít, a tervezéssel szorosan összefüggő hírek megjelenítésére, illetve a közeljövőben megrendezendő szakmai rendezvények meghirdetésére. A honlap online platformot kíván biztosítani a fejlesztéspolitikában érintett szakmai körök számára. Az együttgondolkodást és folyamatos eszmecserét segíti majd az

egyres szakmai témákra kialakított fórum, illetve a portál támogatja az online munkacsoportok kialakítását és felületet nyújt a későbbiekben a társadalmi viták lebonyolításához is.”

Fontosabb fejezetek:

- **Dokumentumtár:** <http://fejlesztéspolitika.gov.hu/engine.aspx?page=dokumentumtar>
(Javasolt a 'legfrissebb dokumentumok' megtekintése)
- **Fórum:** <http://fejlesztéspolitika.gov.hu/engine.aspx?page=forum>
- **Hasznos linkek:** <http://fejlesztéspolitika.gov.hu/engine.aspx?page=linkek>
- **Eseménynaptár:** <http://fejlesztéspolitika.gov.hu/engine.aspx?page=esemenynaptar>

Az OFK társadalmi vitára bocsátott változata

Csak olvasható dokumentum: OFKelsőresz0629.doc

<http://fejlesztéspolitika.gov.hu/Resource.aspx?ResourceID=docstorefile&f=684&t=stored>

Szerkeszthető változat: OFKmasodikresz0629.zip

<http://fejlesztéspolitika.gov.hu/Resource.aspx?ResourceID=docstorefile&f=685&t=stored>

A CNNY TAGJAI

- Független Ökológiai Központ
- Közösségfejlesztők Egyesülete
- Levegő Munkacsoport
- Magyar Szegénységellenes Hálózat
- Magyar Természetvédők Szövetsége
- Nonprofit Humán Szolgáltatók Országos Szövetsége
- Nonprofit Információs és Oktató Központ (NIOK) Alapítvány
- Nonprofit Szektor Analízis Program
- Ökotárs Alapítvány
- Önkéntes Központ Alapítvány
- Soros Alapítvány
- Szociális Szakmai Szövetség
- Szolidaritás Ifjúsági Alternatíva
- Szövetség a Közösségi Részvétel Fejlesztéséért
- Tértől Alapítvány

Nemzeti Fejlesztési Hivatal

1133 Budapest, Pozsonyi út 56.

Dr. Halm Tamás

Elnökhelyettes

Fax: 237-4287

Tisztelt Halm Tamás!

A Civilek a Nemzeti Fejlesztési Terv Nyilvánosságáért (CNNy) munkacsoport több tagja is részt vett az Országos Fejlesztés-politikai Koncepcióról szóló társadalmi fórumon, melyet a Magyar Természetvédők Szövetsége rendezett tegnap.

A fórumon elhangzott sok információ közül csak egyet szeretnénk röviden kiemelni: Elhangzott az a tájékoztatás, hogy a Tervezési Operatív Bizottság augusztus 23-24-én ül össze, hogy a társadalmi egyeztetés eredményeit az OFK-ba és OTK-ba beépítse.

Szeretnénk felhívni figyelmüket arra, hogy a széles körben terjesztett és az NFH honlapjáról is letölthető „Tegyük sikeressé Magyarországot!” füzetben a társadalmi vélemények első körének beérkezési határidejéül 2005. augusztus 31. van feltüntetve. Ezzel szemben a tegnapi tájékoztatón, és a regisztrált partnereknek megküldött CD kísérőlevelében is augusztus 13-at jelölték meg határidőnek.

Fentieket figyelembe véve szeretnénk kérni Önöket, hogy a TOB ülését úgy időzítsék, hogy az augusztus 13-31. között beérkező vélemények is egyenlő eséllyel kerüljenek feldolgozásra. Különösen fontos ez a 18 nap ezért, mert a nyári szabadságok után, augusztus második felében kezdődik el sok helyen a megszokott rendben a munka.

Ezt a levelet eljuttattuk az Európai Uniós ügyek tárca nélküli miniszteréhez is.

A további együttműködés sikerében bízva maradunk tisztelettel:

Budapest, 2005. július 15.

Márkus Eszter

Nonprofit Szektor Analízis (NOSZA)

A CNNy soros elnöke

NEMZETI FEJLESZTÉSI HIVATAL
DR. HALM TAMÁS ELNÖKHELYETTES

Márkus Eszter
 soros elnök

NFH/V/313-2/2005

**A Civilek a Nemzeti Fejlesztési
 Terv Nyilvánosságáért**

Budapest

Tisztelt Elnök Asszony!

Ezúton is nagyon köszönöm azt a kiemelt figyelmet és tenni akaró aktivitást, amelyet a II. Nemzeti Fejlesztési Tervet megalapozó fejlesztéspolitikai dokumentumok társadalmi egyeztetésére fordítanak. A partnerségi folyamatban a jövőben is várom értékes véleményüket, építő javaslatukat.

A Baráth Etele miniszter úrnak elküldött levelében feltett kérdésére válaszul az alábbiakról tájékoztatom. Az Országos Fejlesztéspolitikai Koncepció tervezetének átdolgozott, a beérkező véleményekkel pontosított változatát - mai ismereteink szerint - szeptember 1-jén terjeszti a Kormány az Országgyűlés elé. A Tervezési Operatív Bizottság a határidő figyelembevételével augusztus 23-24-én dönt arról, hogy az augusztus 13-áig beérkezett vélemények közül melyek és hogyan építhetők be az OFK-ba és az Országos Területfejlesztési Koncepcióba. Az augusztus 14. és 22. közötti időszakban dolgozzuk fel és értékkeljük a szükséges a kérdőíveket és a más formában beérkezett véleményeket, javaslatokat. A Kormány tehát azt a szöveget terjeszti majd az Országgyűlés elé, amely az augusztus 13-áig beérkezett partneri véleményeket, javaslatokat tartalmazza. Ez persze nem jelenti azt, hogy az augusztus 13. és 31. között beérkező vélemények nem módosíthatnák e dokumentumokat: az akkor beérkező javaslatokat kiegészítő anyagként terjeszti a Kormány az Országgyűlés elé.

Mindezekre tekintettel, a társadalmi egyeztetés mindannyiunk számára sikeres és eredményes lebonyolítása érdekében kérem, hogy a Civilek a Nemzeti Fejlesztési Terv Nyilvánosságáért Csoport és partner szervezetei a vélemények összeállításakor és a kérdőívek kitöltésekor, lehetőségükhöz mérten, legyenek tekintettel az augusztus 13-i határidőre.

Megértő segítségüket és szíves együttműködésüket még egyszer nagyon köszönöm. Partneri segítségükre és aktivitásukra a jövőben is számítok.

Budapest, 2005. augusztus „ 3.”

Tisztelettel

Dr. Halm Tamás

A CNNY TAGJAI

- Független Ökológiai Központ
- Közösségfejlesztők Egyesülete
- Levegő Munkacsoport
- Magyar Szegénységellenes Hálózat
- Magyar Természetvédők Szövetsége
- Nonprofit Humán Szolgáltatók Országos Szövetsége
- Nonprofit Információs és Oktató Központ (NIOK) Alapítvány
- Nonprofit Szektor Analízis Program
- Ökotárs Alapítvány
- Önkéntes Központ Alapítvány
- Soros Alapítvány
- Szociális Szakmai Szövetség
- Szolidaritás Ifjúsági Alternatíva
- Szövetség a Közösségi Részvétel Fejlesztéséért
- Tértől Alapítvány

Baráth Etele európai ügyekért felelős miniszter
1133 Budapest, Pozsonyi út 56.
Fax: 441-7862

Tárgy: Az Országos Fejlesztéspolitikai Konceptió társadalmi egyeztetése

Tisztelt Miniszter Úr!

A Civilek a Nemzeti Fejlesztési Terv Nyilvánosságáért (CNNy) munkacsoport nevében üdvözljük, hogy bár jelentős csúszással, de elindulhatott az Országos Fejlesztéspolitikai Konceptió társadalmi egyeztetése. Rendkívül fontosnak tartjuk, hogy az ország jövőjét meghatározó, nagy horderejű dokumentum végső formáját a civil társadalom és szervezetei véleményének figyelembe vételével nyeri el. Ugyanakkor a most zajló egyeztetési folyamat több eleme aggodalommal tölt el bennünket, mivel saját tapasztalataink és a hozzánk érkező jelzések alapján úgy látjuk, hogy **több tényező jelentősen korlátozza, szűkíti a véleményezésben érdemben részt vevő civil szervezetek körét**, veszélyeztetve ezzel a társadalmi egyeztetés eredményességét is. Ezek a tényezők – többek között – a következők:

1. Időbeli korlátok: A társadalmi egyeztetési folyamatra július-augusztus során, tehát a nyári szabadságolások időszakában került sor. A kis apparátussal dolgozó, ezért a helyettesítést megoldani nem tudó szervezetek számára ez már önmagában is komoly problémát jelent (pl. még a megyei Civil Szolgáltató Központok egy része is zárva van ilyenkor). Ezt súlyosbítja, hogy a korábban meghirdetett, és a Nemzeti Fejlesztési Hivatal weboldalán ma is olvasható augusztus 31.-i határidővel szemben több, mint két héttel hamarabb, 13.-ig várják a véleményeket. Így nemcsak, hogy alig egy hónap jut a véleményezésre, de kétséges, hogy a változásról nem értesülő szervezetek késve megérkező véleménye mekkora súllyal fog szerepelni.

2. Technikai akadályok: Az egyeztetési folyamat szinte minden egyes lépése során problémák tapasztalhatók: sokszor lehetetlen az Internetes regisztráció, nem működik az állományok letöltése, sőt az ígéretek ellenére a kérdőív Windows98 alatt futó változata a mai napig nem található meg a honlapon (ami ismét a kisebb, gyakran elavultabb technikával dolgozó szervezeteket hozza hátrányba).

Mindezek miatt várhatóan jóval kevesebb vélemény fog időben és feldolgozható formában a hivatalhoz érkezni, mint amennyi

várható lenne, és mint ahány szervezet a folyamatban részt venne, ami nemcsak az OFK tartalmát, de társadalmi elfogadottságát is negatívan befolyásolhatja. Ezért kérjük az *egyeztetési határidő meghosszabbítását legalább 2005. szeptember 15-ig!*

Emellett, az egyeztetési folyamat teljessége és átláthatósága végett kérjük, tegye lehetővé *a civil szféra képviselőjének/képviselőinek megfigyelőként való részvételét a Tervezési Operatív Bizottság azon ülésén* (a jelenlegi tervek szerint aug. 23-24), amely a beérkezett vélemények összegzéséről és beépítéséről dönt. Ez a lehetőség biztosíthatná a véleményt kifejtő szervezetek felé a visszajelzést, így segítve hivatal és a civil szféra közötti kétirányú kommunikációt.

Jelen levelünkről a sajtó útján a nyilvánosságot is tájékoztatjuk.

A további együttműködés reményében tisztelettel:

Budapest, 2005 augusztus 8.

Móra Veronika
soros elnök

A CNNY TAGJAI

- Független Ökológiai Központ
- Közösségfejlesztők Egyesülete
- Levegő Munkacsoport
- Magyar Szegénységellenes Hálózat
- Magyar Természetvédők Szövetsége
- Nonprofit Humán Szolgáltatók Országos Szövetsége
- Nonprofit Információs és Oktató Központ (NIOK) Alapítvány
- Nonprofit Szektor Analízis Program
- Ökotárs Alapítvány
- Önkéntes Központ Alapítvány
- Soros Alapítvány
- Szociális Szakmai Szövetség
- Szolidaritás Ifjúsági Alternatíva
- Szövetség a Közösségi Részvétel Fejlesztéséért
- Tértől Alapítvány

Dr. Halm Tamás elnökhelyettes részére
NEMZETI FEJLESZTÉSI HIVATAL
1133 Budapest
Pozsonyi út 56.
Fax: 359-0570

Tárgy: A II. Nemzeti Fejlesztési Terv előkészítése

Tisztelt Elnökhelyettes Úr!

A Civilek a Nemzeti Fejlesztési Terv Nyilvánosságáért (CNNy) munkacsoport nevében üdvözljük, hogy bár jelentős csúszással, de elindulhatott az Országos Fejlesztéspolitikai Konceptió társadalmi egyeztetése. A tervezési folyamat első, bár meghatározó jelentőségű dokumentumának elkészítését és egyeztetését azonban továbbiak követik, sorrendben most az NFT-II. Az eddigiek során tapasztalt visszásságok elkerülése és a jobb felkészülés érdekében ezért már most kérjük szíves tájékoztatását az alábbi kérdésekben:

1. Mi lesz az NFT-II. elkészítésének ütemterve? Ezen belül mikor és milyen módon kerül sor a társadalmi egyeztetésre?

2. Milyen munkacsoportok és egyéb testületek fognak közreműködni az NFT-II. készítésében? Kérjük adja meg a felelős személyek, koordinátorok elérhetőségeit (telefon, fax, e-mailcím)!

Segítségét előre is köszönjük! A további sikeres együttműködés reményében,

Üdvözlettel:

Budapest, 2005 augusztus 8.

Móra Veronika
soros elnök

NEMZETI FEJLESZTÉSI HIVATAL
DR. HALM TAMÁS ELNÖKHELYETTES

Móra Veronika
soros elnök
Civilek a Nemzeti Fejlesztési Terv Nyilvánosságáért

NFH IUB -430-

BUDAPEST
Corvin tér 8.
1011

Tisztelt Elnök Asszony!

A Nemzeti Lisszaboni Akcióterv partnerségi egyeztetésével kapcsolatos levelét megkaptam. Ezúton is köszönöm az érdeklődésüket és segítségüket, amellyel hozzájárulnak a dokumentum népszerűsítéséhez, és ahhoz, hogy a magyar kormány egy széles körben egyeztetett, és szakmailag megalapozott tervet nyújthasson be az Európai Bizottságnak. Köszönöm és kérem ismét azt a felelősségteljes és nagyszrű aktivitást, amelyet az Országos Fejlesztéspolitikai Konceptió társadalmi egyeztetése során tanúsítottak.

A dokumentum véleményezésére adott határidő rövid, de hiszem, hogy nem teljesíthetetlen. A kormánynak október 15-én kell benyújtania az Európai Bizottság számára a nemzeti akcióprogramot – ezt a határidőt pedig Brüsszel szabta, valamennyi tagország számára. Ahhoz, hogy a szakmai partneri javaslatokat feldolgozhassuk, és azok beépülhessenek a végleges dokumentumba, a véleményeket legkésőbb október 10-ig meg kell kapniuk a tervezőnek. Éppen ezért – a brüsszeli határidőre tekintettel – sajnos nem áll módunkban meghosszabbítani a véleményezési határidőt.

Építő javaslataikra, szakértői véleményükre – akárcsak az OFK egyeztetése során – nagyon számítunk. A további jó együttműködés reményében,

Budapest, 2005. szeptember 29-én

üdvözlettel:

Operatív Programok felelősei a tárcák és a régiók lesznek. Természetesen ez a koordinációs szerep a társadalmi egyeztetésre is igaz.

Tisztelt Elnök Asszony!

Az NFT készítésében számunkra oly nagy segítséget nyújtó civil szervezetként a CNNY is számíthat ezen ívül arra, hogy – az Országos Fejlesztéspolitikai Konceptió társadalmi vitájába bekapcsolódó civil szervezetekhez hasonlóan – az Önök figyelmét is felhívjuk elektronikus leveleinkben arra, ha valamelyik dokumentum vitájának elindulásakor az anyagot megjelentjük honlapunkon.

A további eredményes együttműködés reményében üdvözlettel

Budapest, 2005. szeptember 5.

Üdvözlettel:

Dr. Halm Tamás

NEMZETI FEJLESZTÉSI HIVATAL
DR. HALM TAMÁS ELNÖKHELYETTES

Tisztelt Partnerünk!

A 2007–2013-as időszakban hazánkba áramló uniós támogatások hatékony felhasználásának elősegítése érdekében Magyarország a következő hónapokban több stratégiai dokumentumot készít és nyújt át az Európai Bizottságnak.

A Nemzeti Akcióprogram a stratégiai tervezés egyik jelentős, a legrövidebb időtávra szóló dokumentuma. Ez az anyag azokat az intézkedéseket tartalmazza, amelyek révén a 2006 és 2008 közötti időszakban javítani kívánjuk – a 2005-ben megújított lisszaboni stratégia prioritásai alapján – Magyarország versenyképességét. Az Európai Unió és a tagországok erőfeszítései alapvetően két fő feladatra koncentrálnak: a makrogazdasági stabilitás mellett az erőteljesebb, tartós növekedésre, valamint több és jobb munkahely biztosítására.

A mi akcióprogramunk reformjellegű, minden elemében a megújulás, az innováció, azaz a tudás-társadalom megvalósítását szolgálja. Magyarország számára a növekedési és foglalkoztatási problémák felszámolása a kulcs ahhoz, hogy kihasználjuk a reformjaink sikerét megalapozó erőforrásokat. E program megvalósítása megújult partnerséget követel.

Az akcióprogramban megfogalmazott intézkedések a versenyképesség javításához elengedhetetlenül szükségesek, hiszen olyan közvetlen piacefejlesztési lépéseket fogalmaznak meg, amelyek elősegítik a versenyképesség bázisának kiszélesítését.

A Nemzeti Akcióprogram munkaváltozatát mellékelem Önnek annak reményében, hogy értékes észrevételekkel segíti majd a dokumentum végső formájának kialakítását. A dokumentum mellékleteit, valamint a teljes anyagot elérheti a Nemzeti Fejlesztési Hivatal honlapján a Partner-ség, fórum cím alatt (www.nfh.hu). A rendelkezésünkre álló rövid határidő miatt a feldolgozás megkönnyítése érdekében kérem, **október 10-ig** elektronikus formában, legfeljebb 20.000 karakter erejéig az alábbi szempontok alapján juttassa el véleményét a valasz@meh.hu e-mail címre:

- általános megjegyzések,
- a makrogazdaság fejezetére vonatkozó kritika, javaslat,
- a mikrogazdasági intézkedésekre és prioritásokra vonatkozó kritika, javaslat,
- a foglalkoztatást érintő intézkedések kritikája, javaslat

A további eredményes együttműködés reményében,

Budapest, 2005. szeptember 23.

Tisztelettel:

Dr. Halm Tamás

A CNNY TAGJAI

- Független Ökológiai Központ
- Közösségfejlesztők Egyesülete
- Levegő Munkacsoport
- Magyar Szegénységellenes Hálózat
- Magyar Természetvédők Szövetsége
- Nonprofit Humán Szolgáltatók Országos Szövetsége
- Nonprofit Információs és Oktató Központ (NIOK) Alapítvány
- Nonprofit Szektor Analízis Program
- Ökotárs Alapítvány
- Önkéntes Központ Alapítvány
- Soros Alapítvány
- Szociális Szakmai Szövetség
- Szolidaritás Ifjúsági Alternatíva
- Szövetség a Közösségi Részvétel Fejlesztéséért
- Térfél Alapítvány

Dr. Halm Tamás elnökhelyettes részére
NEMZETI FEJLESZTÉSI HIVATAL
1133 Budapest
Pozsonyi út 56.
Fax: 237-4287

Tárgy: Lisszaboni Akcióprogram

Tisztelt Elnökhelyettes Úr!

A Civilek a NFT Nyilvánosságáért munkacsoport nevében köszönettel vettük a Nemzeti Akcióprogram megküldését. A dokumentumot tagszervezeteink körében népszerűsíteni fogjuk, és honlapunkon is elhelyeztük.

Ugyanakkor sajnálattal állapítottuk meg, hogy a hivatal ismét nagyon szűk, szinte teljesíthetetlen határidőt adott a véleményezésre – egy 46 oldalas stratégiai dokumentum értékelésére, a szervezeteken belüli és közötti egyeztetések lefolytatására bő két hét aligha elegendő.

Meglepő és elfogadhatatlan számunkra, hogy az OFK társadalmi egyeztetése során szerzett tapasztalatok ellenére, ilyen fontos dokumentumok ismét szinte az utolsó pillanatban kerülnek a nyilvánosság elé! Ezért a megfontolt véleményalkotás érdekében, kérjük a véleményezési határidő legalább 10 nappal való meghosszabbítását.

Üdvözlettel:

Móra Veronika
Soros elnök

NEMZETI FEJLESZTÉSI HIVATAL
TÁRSADALMI KAPCSOLATOKÉRT ÉS KOMMUNIKÁCIÓÉRT FELELŐS
ELNÖKHELYETTES

Iktatószám: NFH V/344/2/2005
NFH V/B/320/2/2005
Előadó: Mátrai Krisztina

Móra Veronika
soros elnök

Civilek a Nemzeti Fejlesztési Terv Nyilvánosságáért
1011 Budapest
Corvin tér 8.

Tárgy: A II. Nemzeti Fejlesztési Terv előkészítése

Tisztelt Elnök Asszony!

Megkaptam levelét, melyben a CNNy információkat kér a II. NFT elkészítéséről. Az alábbi információkkal tudom az segíteni az Önök további munkáját:

1. A következő stratégiai dokumentum a Lisszaboni Akcióterv, amelyet október 15-éig kell átnyújtanunk az EU-nak. Ennek a dokumentumnak a készítésében az Nemzeti Fejlesztési Hivatalon kívül a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium, a Foglalkoztatáspolitikai és Munkaügyi Minisztérium és a Pénzügyminisztérium vesz részt. A dokumentum társadalmi egyeztetése szeptember második felében kezdődik; erről a Nemzeti Fejlesztési Hivatal honlapján tudnak tájékozódni.
2. A Fenntartható Fejlődés Stratégiája pillanatnyilag a rész-stratégiák készítésénél tart, szeptember-október folyamán várható az egységes stratégia első változatának elkészülte. Ennek a feladatnak az elkészítésébe az Eötvös Loránd Tudományegyetemet vontuk be. A stratégia elkészültét követően ezt a dokumentumot is társadalmi vitára bocsátjuk, amiről szintén értesülhetnek a honlapunkról.
3. A II. NFT tervezésében sok szakértő fog közreműködni. Eddig Faragó László vezetésével a Magyar Tudományos Akadémia Regionális Kutatási Központja készített előzetes tanulmányt a témában. A tervezésbe természetesen a Fejlesztéspolitikai Koordinációs Tárcaközi Bizottságban képviselőt kapott minden tárcát bevonjuk. Az Országos Fejlesztéspolitikai Konceptióhoz érkezett, de abban nem használható észrevételeket archiváljuk, és a II. NFT készítése során inputként felhasználjuk. A kész dokumentum társadalmi vitája ez év végén vagy jövő év elején várható. Erre ma még azért nem lehet pontos választ adni, mert sem az EU pénzügyi perspektívája nem készült el, sem a kohéziós politika reformja nem zárult le. Ezek nélkül, annyi a bizonytalanság, hogy nem lehet elkezdni a társadalmi egyeztetését sem.
4. A legutolsó stratégiai dokumentumok az operatív programok lesznek. Ezek készítése időben összezsúszik majd a II. NFT tervezésével. Ezt a folyamatot a Nemzeti Fejlesztési Hivatal már csak koordinálja, mert az

Forum	A CF részt vesz-e a Regionális Tanács ülésén?	Bégnül-e a CF véleménye a Regionális Tanács anyagában?	Készült-e regionális tervezési dokumentum a 2007-13-as időszakra?	Készített-e vélemény a CF a 2007-13-as tervezési dokumentumról?	Részt vett-e a CF (hivatalosan) a tervezési dokumentum készítésében?	Volt-e véleményvezérségi közeleménynek?	Egéb információk, megjegyzések
Dél-Dunántúli Regionális Civil Fórum	Igen	Egyes elemek gyakorlatilag megjelentek	Igen (címre nem ismert)	Igen	Nem	Igen, de kevés	A CF bevonására érdemben nem került sor a döntések előkészítése során, bár az ügyvitel megkezdése során, hogy egyelőre nagyon kicsi a mozgásteret, később talán a magyarországi projektek (pl. Duna komplex fejlesztés) során lesz erre lehetőség.
Észak-Alföldi Regionális Civil Fórum	Igen	Egy-egy elem időnként megjelentek	Igen: Dél-Dunántúli Európa Terve	Igen	Igen: véleményezte a regionális egyeztetést tartottak a helyzetelemzést	Igen, júniusban Somogy Megyei Közigazgatásában	A tanács által készített előterjesztéseket általában későn (csak az ülés előtt 5. napon) kapják meg, így a rendelkezésre álló idő rendszerint kevés a korrekt véleményalkotáshoz. A tanács részéről érkező egyfeljeli fenntartás a CF, mint jogszabály által meghatározott, kötelezően beomandó részvevő iránt. Fontos lenne, hogy a CF tagjai részt vehessenek az egyes munkacsoportok, bizottságok munkájában is. A formális részvétel miatt a civil szervezetek is közömbösök a CF munkájával szemben, ezért nem tudnak mindenről megfelelően hozzájáró véleményt alkotni.
Észak-Magyarországi Regionális Civil Fórum	Igen	Egy-egy elem időnként megjelentek	Igen (címre nem ismert)	Igen	Nem, de találkoztak a regionális ügyvitel között	Nem	A tanács ülésén helyett inkább az előkészítő bizottságokban kellene részt venni, hiszen érdemi munka ott történik. Erőli már egyeztetnek az ügyvitel vezetőjével, aki ugyanerre a következtetésre jutott, de érdemi jelzés még nem érkezett.
Közép-Dunántúli Regionális Civil Fórum	Igen	N.a.	Nem	N.a.	N.a.	N.a.	A CF hírei, dokumentumai elérhetők: http://www.osszefogas.nongovirt.hu/portal/21.htm [archivum] = A CF a tanács alapszabályában a bizottságokkal együttműködést teszi lehetővé szerepel.
Közép-Magyarországi Regionális Civil Fórum	Igen	Egy-egy elem időnként megjelentek	Igen: Közép-Magyarországi Régió Stratégiai Terve 2007-13	Igen	Igen: a CF képviselője részt vett az NFP munkacsoport munkájában, emellett találkoztak, egyeztetésekre is sor került.	Igen, a tervek interneten elérhető volt, véleményezni lehetett és konferenciát is szerveztek	Más ügyekben a regionális ügyvitellel jó együttműködés alakult ki.
Nyugat-Dunántúli Regionális Civil Fórum	Igen	Egy-egy elem időnként megjelentek	Nem	Nem	Nem	Nem	

5. számú függelék

A regionális civil fórumok elérhetősége és tevékenységének áttekintése

Forum	Elnök	Szervezet	Cím	Telefon, fax	E-mail	Civil Fórum üléseinek száma	Begyelt szervezetek száma	Rendszeresen részt vevő szervezetek száma	Közös állás- foglalások száma
Del-alföldi Regionális Civil Fórum	Gólya Pál	Békéscsabai Civil Szervezetek Szövetsége	5600 Békéscsaba, Derkovits sor 2.	66 451 163, 66 451 163	golya@mtesz.hu	4	16	10-20 között	5-10 között
Del-Dunántúli Regionális Civil Fórum	dr. Pánovics Ariella	Pécsi Zöld Kör Egyesület	7621 Pécs, Király u. 21.	72 515 780, 72 515 780	panovics@aik.pte.hu	3	11	<10	<5
Észak-Alföldi Regionális Civil Fórum	dr. Sztaricskai Ferenecné	Kélel-Magyarországi Népfőiskola Egyesület	4024 Debrecen, Varga u. 5.	52 440 643 52 440 643	gailler@puma.unideb.hu				
Észak-Magyarországi Regionális Civil Fórum	Orbán Péter	Ökoregión Egyesület	1011 Budapest, Fő út 28. II./6.	1 214 7005	orbant@biokultura.org	3	10	<10	5-10 között
Közép-Dunántúli Regionális Civil Fórum	Mátyás Monika	Csalán Környezet és Természetvédő Egyesület	8200 Veszprém, Kossuth u. I. II./2., 8201 Veszprém, Postafőrk 222.	88 578 390, 88 578 391	mm@csalan.hu	3	6	<10	0
Közép-Magyarországi Regionális Civil Fórum	Éger Ákos	Magyar Természetvédők Szövetsége	1091 Budapest, Üllői út 91/b., 1450 Budapest, Pé. 123	1 216 7297 1, 216 7295	akos@mtvsz.hu	8	15	<10	5-10 között
Nyugat-Dunántúli Regionális Civil Fórum	Horváth György	Mezői Művelődési és Ifjúsági Központ	9700 Sombathely, Adv. Endre tér 5.	94 312 535		4	43	10-20 között	5-10 között

Rövidítések jegyzéke:

CF	– (Regionális) Civil Fórum
CNNy	– Civilek a Nemzeti Fejlesztési Terv Nyilvánosságáért
FF	– Fenntartható fejlődés
GSZT	– Gazdasági és Szociális Tanács
MTvSz	– Magyar Természetvédők Szövetsége
NFH	– Nemzeti Fejlesztési Hivatal
NFT	– Nemzeti Fejlesztési Terv
MTRFH	– Magyar Terület- és Regionális Fejlesztési Hivatal (újabban: OTH)
NSRK	– Nemzeti Stratégiai Referenciakeret (más néven NFT-II.)
OFK	– Országos Fejlesztéspolitikai Koncepció
OTK	– Országos Területfejlesztési Koncepció
OTH	– Országos Területfejlesztési Hivatal
OTCEF	– Országos Területfejlesztési Civil Egyeztető Fórum
TOB	– Tervezési Operatív Bizottság

Jegyzetek:

